

સચિત્ર

ચતુર સુંદર

રસીક

ગરબા વળી

Regd. 11/10/30

14

924

139

T. P. Patel
Artist - Ahmed

પ્રકાશન—બુક્કેલર ચંદ્રશંકર મગનલાલ પંડ્યા.

૬૦ બરાનપુરી કોલોની—બુલ્ક.

દશ આના.

સી એમ પંડ્યા—૧૧૧૧૧૧—કોપીરાઈટ.

૧૧૭૫૨

શું તમેને નાટકોનો શાખ છે ?

અને જે હોય તે

પ્રખ્યાત નાટકોમાંથી વિણી કાઢેલા ઉત્તમ ઉત્તમ

ગાયનોથી ભરપૂર હુમાન તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલી

બુક જરૂર ખરીદજો નામે

ગુજરાતી ગાયનમાળા

ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫

દરેકની કી. છ. છ. આના. વી. પી. પેપરજ મુદ્ર.

એક બીજી વધામણી

જે તમારું માફું એરંડીયું પીંધેલાના જેવું હોય અને

તેને ખુશાલીથી ભરપૂર બનાવી પેટ દાબી હસવાં

અને હસતાં ચહેરાનાં થવાં કમ્બળા હો તે

અક્કલના ઓથમીર

✽ અથવા ✽

ગામડીયો ગમાર.

જરૂર વાંચો ✽ કીંમત ફક્ત દસ આના ✽ જરૂર વાંચો

મળવાનું દેશાણું-ગુજરાતી સાહિત્ય મંદિર, સત્યાજીતપુરા-સુરત

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૭૫૪ ઘડોલ

પુસ્તકનું નામ ૨૧૨૧૩ ગાંધીયજ્ઞ

વિષય ૬-૧૨૧

બહોળા સુધારા વધારા સાથે.

ચતુર સુંદર

રસીક

ગરબાવળી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા—

“ નવચેતન ” પુસ્તકાલય.

— તરફથી —

બુકબેન્ડર ચંદ્રશંકર મગનલાલ પંડ્યા.

બચનપુરી ભાગળ—સુરત.

આવૃત્તી ૧ લી (કોપીરાઈટ) સંવત ૧૯૮૦

કૌમત દશ આના.

C. M. Pandaya.

તાઈદિ મંગલો. વહિલો તે પહિલો. જુજ નકલો સીલકે છે.

ધી ન્યુ ફોનોગ્રાફ ગાયનમાળા.

ભાગ ૧ થી ૪ પાના ૬૪.

રાધા કૃષ્ણના દર્શણીક ફોટોગ્રાફ પુરુ.

છતાં કીમત ફક્ત ૪ આના. ટપાલ ખર્ચ જુદું.

મંગલાનું ફોટોગ્રાફ ગુજરાતી પ્રમાણિત્ય મંદિર.

અમદાવાદ સંસ્થાપતપુરા-સુરત.

રામકૃષ્ણ મિશન

૩૬ મહાદેવ ગંગા પાસે પાણી રાત્રીના સમયે
રક્ષાથી લક્ષ્યે વાતો.

કીમત આઠ આના. લખો-ઉપરને શરતનામે

કીમત આઠ આના. લખો-ઉપરને શરતનામે

આઠ અવતારની ચતુર્થ વર્તી. શીલપાવલીના
સંવાદ સાથે જરૂર ખરીદો.

સદેવંતસાવર્ણીગાની મોટી વાતો.

સુરત ખરાનપુરી લાગણ ઉપર આવેલા શ્રી "આનાવિંદ" રા.
પ્રેસમાં રઘુભાઈ લલ્લુભાઈ દેસાઈએ છાપ્યું.

ગીતાબની કાવળી

રામ રવળનો મરવજો છે. ગદ્યરી, વનકળ ચરી ચરી જાય,
ચના ગીતાએ આગીઓ છે ગદ્યરી. કાવળડી ગાવડાય

સનિ સાવિત્રી ચરિત્ર

લે આ છાતું છુ પુત્રી તારે ભરથાર,
પામ્યો વર્ષ ચરણનુ આયુષ તારે પતીરે.

અતુર સુંદર

સીક

ગરબાવળી

સીતાની કાંચળીના ચરણો—

કેકે કોવમાં બોલીયાં હો બહુચરી રામ લક્ષ્મણ વન જાય,
પહેલું વન રામે મેલીયું હો બહુચરી સીતાએ રોપ્યાં છે વૃક્ષ,
અમરોને ડમરો રોપીઓ હો બહુચરી રોપ્યાં છે કાડમ દ્રાક્ષ,
રામ રાવણનો મરણલો હો બહુચરી, વનફળ ચરી ચરી જાય,
ચરતાં સીતાએ લાળીઓ હો બહુચરી, કાંચકડી સીવડાય,
સાવ સોનાનો કાંચવો હો બહુચરી ચામડામાં શે! સાર,
નહી કાઠતા કટંગમાં હો બહુચરી, નહીં મામાને મોસાળ,
નહી મહીયરમાં બાંધવો હો બહુચરી, કોને ચડાવુ પાડ,
સીતા મહીયરનાં પાતળાં હો બહુચરી, કોણુ લગવે લાડ,
સીતાના બોલ સાંભળ્યાં હો બહુચરી, ધનુષ્ય લીધું હાથ,
પહેલું તે બાણ રામે ફેંક્યું હો બહુચરી બધ પડ્યું ફરીયા સાથ,
બીજો તે બાણ મૃગ મરીઓ હો બહુચરી, ધણો હો લક્ષ્મણ વીર,
સીતા કહે, જાઓ દીગેર હો બહુચરી, હજારો તમારો વીર,
મેલી સીતા વેલું ન બોલીઓ હો બહુચરી, રામ હજારો જમ જામ.

આણુ આપી શ્રીરામની હો બહુચરી, લક્ષ્મણ વાંસે ધાય,
 રાવણુ આવ્યો જોગી વેલથી હો બહુચરી, બીક્ષા દો સીતામાંય.
 આણો આપી છે શ્રીરામની હો બહુચરી, બીક્ષા બાધી નવ જાય,
 એક પગ મુકો આણુમાં હો બહુચરી, બીજો તે આણો બહાર.
 ખીંધે મુકીને રાવણુ ચાલીઓ હો બહુચરી, હરી છે સીતાનાર,
 મૃગ મારીને રામ લાવ્યા હો બહુચરી, નાખ્યો મઠીની બહાર.
 સુના મંદીર દીત્રે માળીયાં હો બહુચરી, ક્યાં ગઈ સીતાનાર,
 રામ રૂબે લક્ષ્મણ રીઝવે હો બહુચરી, લેતાં ના રોસો રામ.
 સીતા સરખી પરણાવશું હો બહુચરી, સીતા ધરાવશું નામ.
 જળજળ કમળ ન નીપજે હો બહુચરી, વનવન અવર ન હોય,
 ઘેરઘેર સીતા ન નીપજે હો બહુચરી, બંધવ વિચારી જોય.
 રામે તે પાનખીડાં ફેરવ્યાં હો બહુચરી, કાઠ છે બળીઓ જોય,
 ખીડું છને હતુવો જતી હો બહુચરી, લાડું સીતાની શોય.
 કામ દેટી ઉપડ્યો હો બહુચરી, ગયો લંકા મોઝાર.
 જોયાં ચોરાસી ચાટડાં હો બહુચરી, જઈ જોઈ તો બાવન બગર,
 જોયાં મંદીર જોયાં માળીયાં હો બહુચરી, જોવું રાવણનું રાજ.
 કંઈ સીતા દીકાં નહીં હો બહુચરી, ગયો પાણીયારીને ઘાટ.
 બાઈ પાણીયારી તને વાનવું હો બહુચરી, ક્યાં છે સીતામાય:
 અસોકવાડીને ઝાડવે હો બહુચરી, ત્યાં જો તુજથી જવાય.
 ત્યાં થકી દનુમંત થેટીઓ હો બહુચરી, આરોપાલવને ડાળ,
 પડતી મહેલી પવીત્ર હો બહુચરી, મુદ્રીકાજ્યાં તે સીતા નાર.
 મુદ્રીકા મારા રામની હો બહુચરી, ક્યાંથી લાવ્યો દનુમંત,
 ફાણે તને જોવા મોકલ્યો હો બહુચરી, કાણે આલ્યા એધાણ.
 રામે મને જોવા મોકલ્યો હો બહુચરી, લક્ષ્મણે આલ્યા એધાણ.

જાળ લેતા હું આવ્યો હો બહુચરી, પંચવટીથી પ્રમાણ,
 તરશો તે હમરા લાઠ સાવળો હો બહુચરી, તહાડાં તે નીર જહાપી,
 જુખ્યો તે હમરા લાઠ સાવળો હો બહુચરી, પડવાવ વનફળ ખા,
 છોકોટ ને કપાટો હો બહુચરી, ખંચેરે ને ખામ,
 માળી આવ્યો માથુ કુટતો હો બહુચરી, રાવણ પાસે જાય.
 રાવણ બળથી ખેલીઓ હો બહુચરી, મારો બળીને બાણ,
 મારને લોટેને લાકડે હો બહુચરી, મારને એરણુ ધાણુ.
 કુંભકરણુ લાથા ભીડ્યા હો બહુચરી, માયુ બળીને બાણ,
 ઇંદ્રજીતે લાથા ભીડ્યા હો બહુચરી, કે હું વાણુ એનો ધાણુ
 નહીં મરું લોટેને લાકડે હો બહુચરી, નહીં મરું એરણુને ધાણુ,
 સાયુ ખેલ લાઠ સાવળો હો બહુચરી, રોને તને તું પ્રાણુ.
 બધી લંકાના ગોદ્યાં હો બહુચરી, રામ ધાણીતું તેલ,
 મારે તે પુછડે બાધે જો હો બહુચરી, અગ્નિ તેમાં મેલ.
 મોત વાંદરાતું તે થકી હો બહુચરી, ચેતને મનમાં કટ
 ત્યાં થકી ઉપડ્યો થેકડે હો બહુચરી, જઈ મેઠો લંકા મદ,
 બાળ્યાં ચોરાસી ચઢિટાં હો બહુચરી, બાળ્યાં છે બાવનમનર
 રાખ્યાં વિખિપણના એક ખેલ્યાં હો બહુચરી, તે આસોપાલવકાળ
 લંકા બળે અતુલની હો બહુચરી, હનુમાન ને હણવું મામ,
 જુના તે મદને માંદરે હો બહુચરી, નાચર નરસહ્યો બાપુ.
મીરાંબાઈનાં ગરબો.—રાગ—ગરબી—

પ્રભુ પાલવ પકડી રહી છું પુરણ પ્રેમથીરે,
 મારા છેલ જખીતા અંતરના આધારે
 હો અરબ કરે છે મીરાં રાંકડીરે.—(ટક)

લેમે દાસી તંભાં દુઃખ—હસી દુર કરોરે.

શીશ નામી મારા પ્રભુને પ્રણામ—ઉભી અરજ.

સાખી { સાસરીઆમાં સુખ નહીં મહીટીએ નહિ માન,
સુખ દુઃખની માસી વાટડી, કાષ્ઠ ન ધરવું કાન.

નથી રહેવું મારે રાણાજીના રાજમારે,

સણા રોશે ભરીયો કપટી કુડો કંથ—ઉભી અરજ.

સાખી { આ વખત હરી આવજો, વિઠ્ઠલ ધાંજો બહાર,
મેવિંદ સાથે મેઠડી, અખળાના આધાર.

ધરી વસમો બહી વેગે વહેલા આવજોરે.

નહીં તો જરૂર મારા જીવનું જોખમ ઘાય—ઉભી અરજ.

સાખી { હો કુવે ઉતારીયાં, તરત તૂટ્યું વરત,
વારણુ વાળો તારસે, આમળીયો સમરથ.

એવા વીવેદી વીકલને બાવું વારણેરે

કે જેથી દબે હરીજનોના અંતરના દિસાટ—ઉભી અરજ.

સાખી { વિશ્વાસે વળગી રહી, ત્રીકમ રાખે ટેક,
અળગી રહી તમ આમળે, મન ધરી વિવેક.

સકત સાર આવે, બાવે જુદર બેટવારે,

સત્ય રાખો હરી સાચા સુંદર સ્થાન—ઉભી અરજ.

સાખી { નિતિધર્મ નવ સુકવો, નવું ધટમાં પ્રવિષ્ટ,
સહેજે સીધું કિતરે, હરી ઉપરે હાંધુ

નિત્ય નામ લેતા પાપી પાવન યાચણેરે.

પ્રભુ રાખો મુને પ્રેમ ધરીને પાસ—ઉભી અરજ.

સાખી { રૂપાળા રણછોડજી નમી નમી લગણુ પાથ
દુષ્ટ કવને દુર કરો, જેથી શીતળ-યાચ

તમ દર્શન દીપેથી દુઃખ નાપછેરે,
આવો ભેટવા બાથ ધરીને બસવાન—કેલી અરજી.
સાખી { બકતી ભેદના વેદને, શું નાણે ગમાર,
છોટમજાસની વીનતી, ગાળે નરને નાર,
હરી બળે તેની આશા પુરણ થાયછેરે.
અતે નાથ બેસી વૈકુંઠે વિમાન—કેલી અરજી.

મીરાંબાઈના ગરબો. (ખીજે)—રાગ ગરબી—

કોઇ મીરાંને મનાવી વહેલાં આવજોરે,
તેને આપું વેડ વીંટી ને બંડાર,
નવો તેડવા ને વાર લાગે નહીરે

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ગ્રંથોપસંગ્રહ

સાખી { રાણો કાગળ મોકલે, દેજો મીરાંને હાથ,
કંઈ રદન કરે થણું, છોડી ચાલ્યા સાથ.

મારે અન્ન તો લીધાની છે આખડીરે,
નહો તો જરૂર મારા જીવનું જોખમ, થાય—કોઇ મીરાંને.

સાખી { શું કરું આ સાલખી મુજને છે ધીકકર,
વગર વાકે કહાડીઆં, સમજો નહીં કંઈ સાર.

મારા મનની વાતો મનમાં રહીરે,
મયા પછી હવે હાથ ખસે શું થાય—કોઇ મીરાંને.

સાખી { સતી મનાવી લાવજો, સદાય પ્રાણું સુખ,
ક્યારે આવે એ સતી, જોવું મારે મુખ.

મારો અમુલ્ય મનખો એજે મગોરે,
એવે લાગ્યો ખેપીઓ અમર તેણી હાર.—કોઇ મીરાંને.

સાખી { સાને સૌક ધરો હવે, સનાર વગ્નુ સાય,
 તેજમાં તેજ સમાધ ગર્ભ, સામળીયાની સહાય,
 એવો લંકતી કરો અતિ પ્રનાય છેરે,
 સોની છોટા લાગે નમી નમીને પાય—કાષ્ટ મીરનિ.

નળરાજનો ગરબો —રાગ-બરાનપુરી—

રે નળરાજનું આખ્યાન, તમે ધરી ત્યોને ખ્યાન
 હમયંતી રવયંવર કહુ તમને.....
 કે નૈપદ દેશનો રાય, તે તો મૃગયા રમવા જાય,
 ત્યાંથી આવ્યો જનાવર એક, હંસને.....
 હંસ કરવા લાગ્યો વત, રાજ નળની સંભાલ,
 મુને મુકી દો મહારાજ, મારી નારી રવે, શું કહું તમને.
 સો, પુત્રની તો છે માત, તેને મળી આવું આજ,
 આપું વચન. છોડી દીધો હંસને.....
 હંસ ઉડ્યો ઉડ્યો જાય, એની મારીની પાસ,
 તથુ દીવસમાં આવ્યો રાજ કને.....

સાખી { રાજ હંસ ઘેર આવ્યા, તેને હૈયે હરખ ન માય,
 હંસ વાહન બ્રહ્મા તથું, તેને ખોટાં કેમ કહેવાય.

તે વચન આપું મુજને, રાજ કહે છે હંસને,
 તું કન્યા લાવની સૌધીને—હંસ ઉડ્યો ઉડ્યો જાયે;
 સૌધી સ્વર્ગને પાતાળ, ત્યાંથી ઉડ્યો કુંદનપુરનગરીમાં.
 કુંદનપુરનો છે રાય, રાજ બીમક કહેવાય,
 તેની પુત્રી કુંવારી એક હમયંતી.
 તે તો કુંવારી કહેવાય, સુખે રહે છે વાડી માહિ,

હંસજીભેડો ત્યાં, એક ઊંઠક પર રે નળની વખાણ;
ચતુઃ કન્યાને જાણ, જુઓ કાણુ ખોલે નર વાડીમાં.

સાખી { દમયંતીએ દાસીને કહ્યું, જુઓ કાણુ ખોલે વાડી માં,
એવા નર એ કેલુ છે, વળી કેમ કરી ઓળખાય
દાસી ફરકતી આવી, હંસ ભેડો નીચી ડાળી,
વહાલો હાથે કરીને પકડાઇ ગયો.....
નારીએ ચાંપ્યો ફટીઆ સાથ, પછી પુછી નળની વાત,
એવા નળ કુંવારા કેમ રહ્યા.....
હંસ કહેવા લાગ્યો વાત, સચ્છી દમયંતી સાથ,
કે તેના તેજ ચડી રવી જંખવાઇ ગયા.....
નારીનું વચન લઇ ગયાં, હંસ ઊડ્યો છે ત્યાં,
પાછો ફરીને નૈપદ દેશ ગયો.....

સાખી { રાજા બીમકની પુત્રી, તેની કદળી સરખી કાય;
તણુ ભુવન ફરી વળ્યો, (પણ) એવી કન્યા મળે ના ક્યાંય.
તેના તેજ તણો નહિ પાર, તમે શું કરો વિચાર,
જઈ પરણો કન્યા દમયંતી.....
નારદમુનિ કહેવાય, તે તો દેવ સભામાં જાય,
(તેણે) જઈ કહ્યા સમાચાર ઇંદ્રને.....
વાયુ, વરુણ અગ્નિ આવ્યા, જોડે યમરાજને લાવ્યા.
પણ ચરિત્ર કીધા-રાય છળવાને.....

સાખી { પાંચે મંડપમાં ગયા, ધરી નળનું રૂપ;
આવી વરમાળા આપવા, તે બની ગઇ તદરૂપ.
પુત્રી પુછે પીતાને વાંત, માળા ફોડે આરોપ.
અહીં આવ્યા છે પાંચે આ નળ બનીને.....

નારી ફરતી ફરતી આણી, વરસાવા આરેમીનળસાજને,
એક એકને દીધા આમ, સીંછ રોઝ વાલુ વાંદર બુખ્યા;
ત્રેલો દેવ સજ્જમાં મૂક્યા, એ તો એશીશાળા થયા,
ઘરની નારીઓ મહેલોં જે છે, એમ કહે છે ખુશાલદાસ;
સામાય જમણવનએ પછી કળજુમ વ્યાખો નળસંળને.

શ્રી બજરંગી હનુમાનજીનો ગરબો.

અંબનીનો જાયો હનુમાનરે સમરૂં બજરંગી;
એને ચહેલો, તેલ સીંદુરે સમરૂં બજરંગી;
મારા રામ તણા રખવાળરે સમરૂં બજરંગી;

સાખી | શનીવારે કર તમારી રચાપના, ને બોમે કર બોવન;
કપુરે ઉતાડ તમારી આરતી, એવા સજ્જ સ્વરૂપ હનુમાનરે-સ૦

માતાજીનાં વચન સંભળીને, આપના પાળવા બોલ;
અયોધ્યાનું રાજ મુકી રામ લક્ષ્મણે, બોગવીયાં વનવાસરે-સ૦

રામે રથ જોડીયા, સીતાને લીધાં સાથ;
વનનાં વનકલ પહેરીઆરે, સાથે આલ્યા છે લક્ષ્મણ વીરે સ૦
વનમાં જઈ મંદી કરીને, ત્યાં પુરોં છે વાસ;
લક્ષ્મણ સરીખા બધાવ નહીં મજેરે, તમને ફગવું લાવી
આપનાર ડોલુરે-સ૦

રામ જોડે તણાવડીને, લક્ષ્મણ બાંધે પાળી;
સોના ફેરે બુલેરે સીતા, પ્રમોદેને મરમે માયરે-સ૦
સીતાની વાડીમાં આરોલે, મુગલો સરીયરી જાય
કાલે મરાવું પેલા મુગનેરે, આણી કાયાં તે વનકલ આસરે-સ૦

મૃગ મરણી 'કર્મોને,' તેની કઠાવું જાણ;
 તેને 'સીંચવું' કેંચવેરે, હું 'તો' હીકું જ્યમજી ચાકરે-સ.
 મરીયા મૃગ-યર્ષ 'આવીએને,' રણીને લાગી-૨૪;
 હો 'આશ' રામંછરે, કંચ 'કંચલડી' સીંચાવોરે-સ.
 સુતર લરેલો કંચવોરે, ચામડાની શી-૨૫;
 આપણા સ્વારથ કરણે, ખેલા પથુના શીલ લેવા પ્રાણુરે-સ.
 સીતા કહે નહીં 'પીયરીએ' ને, નહીં માને મોસાળ;
 નહીં આરે કંચ કલામંજીને મારા મનની કાણુપુરે આકરે-સ.
 જાયામાંથી બાણુ કાઢી યાને, રામજીએ લીધાં હાથ;
 મૃગ આરવા-સમ અંચારે, મુકી સીતાને લક્ષમણ સાથે-સ.
 પહેલું બાણુ રામે સાંધયું છે, વાગ્યું મૃગ કરીર;
 મૃગ-મરનાં પોઝારીઓરે, ધાળે ધાળે લક્ષમણ વીરે-સ.
 સીતા કહે તમે સાંભળોને, જોસાવે તમવીર;
 લક્ષમણ કહે ખોટી વાત-છે, કંઈ કપડ-જેવી વાતરે-સ.
 કપડ છે તમ ફીલડાં ત્રિશે હું સમજી આ વાર;
 બીડાં અહીં બંધવને વન ત્રિશેરે, તમે ખેઠા કરો વિચારે-સ.
 કુદરતી મુજ પર તમ તણી એ, તેમાં નહીં સદેહ;
 જાણ્યા તમને લક્ષમણ કીયારે, જાણ્યાં પાપ તમ્મરો આજરે-સ.
 સીતાના વચન વાળ્યા રૂદે વિષે ને ચઢી લક્ષમણને શીલ;
 મઠીને ફરતી ચેકડી મુશીનેરે, ચાલ્યા ત્યાંથી તે દીસરે-સ.
 ધુપ પડે ધણી તમેરે, જિગી-ઉએ બાહાર;
 સત્ય જાગ્યાને કોરણેરે, બીજા આપો હો અપકરી-આરે-સ.
 આપવી હોય તો આપો મનેરે વીકર મુખે કહો નામ;
 વાર-આત્રં અને વણી મારો સંચ. કેસરનામ જાણે-સ.

હવે મેડી આકાશમાં નીચા સરોવર બાટ;
 સીતાને રાવણ દરી મયોરે, પછી મહીમાં ઉડે કાચરે-સં
 રાવણને જોઈ સીતા સતી, કરતાં બહો વિલાપ;
 ન કહેવાનાં વચન લક્ષ્મણને કહ્યારે, લીધું પાપ માથે અમાપરે-સં
 સત્ય વચની સત્ય બાંધવા ને, સત્યનો ચાલન હાર;
 આચળ બુધી મારી પોંદતી નહી ને, બહુ કર્યા તીરકારે-સં
 નીચ બુદ્ધી સ્ત્રી જાતનીરે, નહી મનમાં કાંઈ વીચાર;
 પોતાના સ્વાસ્થ્યને કારણે રે કરે પુરુષને ખુવારે-સં
 મૃગ મારી રામ આવીઆને આડો ઉતર્યો સાથ;
 એ મારા બંધવારે આજે વિપ્રીત દીસે કાચરે-સં
 ધનુષ મેલ્યાં દુકડાને, બાણજ મેલ્યાં બહાર;
 એ મારા સગુણ બંધવારે, મધ સકુળની-નીજ નારે-સં
 મે જાણું લક્ષ્મણ સુલક્ષ્ણને સારા કરશે કામ;
 ના માર્યો વનમાં મૃત્યોરે, નવ રાખી સકુળની નારે-સં
 કુવા ઢાંકણ ઢાંકણું ને, ખેતર ઢાંકણ વાડ;
 બાપનું ઢાંકણ મેટડોને, ધરતું ઢાંકણ નારે-સં
 રામ રૂવેને લક્ષ્મણ રીઝવેરે, ના રોસો મારા વીર;
 બીજી પરણાવશું સુંદરીરે તેલું નામ ધરવીશું સીતા નારે-સં
 જળ જળ કમળ ના નીપજે, વન વન ચંદન ન હોય;
 સતી સીતા એક છેરે, એવી ઘેર ઘેર સીતા ના હોયરે-સં
 રામ રૂવે, લક્ષ્મણ રૂવે, રૂવે વનના પંખી જન;
 ના રૂવે હનુમાન એકલા, એને સીતા લાવ્યાની ધણી હામરે-સં
 રામે બીડાં આપ્યાંને, હનુમાને લીધાં તે હાથ;
 આજા હોય તો ઉડીયેરે તેડી લઈ આવું સીતા માતરે-સં

ત્યાંથી હનુમાન હડીયાને, પડ્યા લંકાની માંય;
 જ્યાં એમાંથી ચઢિયાને જ્યાં જાવન બજારે-સં
 જોઈ રાવણની રાણીઓને જોયા રાવણના મહેલ;
 જોઈ રાવણની મેડીયોરે, પછી પેઢા તે વાડી માંયરે-સં
 વાડીમાં જઈ વનજળ લાવતાને, તેનો કરતા આહાર;
 લીલી વાડી સુકી કરીરે, પછી દીઠાં છે રીતા માતરે-સં
 ક્યાંથી તમે અહીં આવીયાને, શું તમારું નામ;
 કાણે તમને મોકલ્યારે, અહીં શું છે તમારે કામરે-સં
 રામે અમને મોકલ્યાને, હનુમાન મારું નામ,
 પંચવટીથી અમે આવીયારે, મારે શોધ લેવાનું કામરે-સં
 આમળ દરોયો જળ બયોને ત્યાં રાક્ષસનો ભય;
 શી રીતે તમે આવીયારે, સાથી પહોંચી તમારી કામરે-સં
 સાત સમુદ્ર સુઠા કરને રાક્ષસને મારૂં ઠેર;
 આજા હોય તો હડીયેરે લઈ જવું માતાજીને ઘેરે-સં
 વાડી સધળી ઉઠડ કરીને લગાડી લંકામાં લહાય;
 અશ્વત્થાઠી કુંવર મારીયારે, વસ્ત્રાળ્યો લંકામાં ફેરે-સં
 ત્યાંથી હનુમાન હડીઆ તે આવ્યા રામજી પાસ;
 રામને સમાચાર આપીયારે કુશળ છે રીતા માતરે-સં
 ત્યાંથી રામ ચાલીયા તે આવ્યા લંકાની માંય;
 પથ્થર ફેરી પાળ બાંધીને સૈન ઉતાર્યું પેલે પારે-સં
 લંકામદ રામ પહોંચીયાને રાવણને ચઈ છે જાણ;
 ઇંદ્રજીત ધુધે ચઢ્યોરે ત્યારે લક્ષ્મણને મુરજ ધાયરે-સં
 કડવી હોળે લાંમડીને શીતળ હોળે જાંબ;
 બંધવ હોય બેલકણારે પશુ અતે પોતાની બાંયરે-સં

સુખમાં સંભારે સુંદરીને દુઃખમાં સંભારે રહ્યું;
 વનમાં સંભારે બંધવોરે મારી લાગી જમણા હાથની ખાંચરે-સ
 નવ મહીના ઉદરમાં રૂખીયાને નવ જાણી માની વાત;
 બાળપણમાં જેની સા મરેરે તેને એ દીશાના વાયરા વાયરે-સ

દુઃખના ખેતી બંધવને માડી જાયા વીર;
 તેની તોલે કાંઈ ન હોયરે, એ તો મુખ દુઃખમાં સાંધરે-સ
 લક્ષ્મણ જાગ્યાને હોશરે બંધવ ખોડને એકવાર
 માત વીના મુની ખેટડીને, લાંબ વીના મુની ખેતરે,
 આવ્યાતા આપણ તણ જણાને, દવે કેમ જઈશ હું એકાએકરે,
 માત તે મારી પુછશે ત્યારે હું શો ઉતર દહશરે;
 ચહેદ વરસ વન વિષે રહ્યા નવ જાણી મુખની વાત;
 અંતે મને દગો કરીને તમે ચાલ્યા ગયા હુજ ખાત;
 બ્રહ્મચર્ય વૃત તમે પાળીશુને તણ નિદ્રાને આહારરે;
 રાત દીવસ ચોટી કરી અમ તણી રહી ધર બહાર.
 પુત્ર વિના પરીવાર મુનો કી વિના ઘરખારરે;
 બંધુ વિના ખેલ નહી કાંઈની મિત્ર વીના શો વીચાર.
 ભરત શત્રુ મને પુછશે ક્યાં ગયો લક્ષ્મણ બાંધરે;
 આવી વાત તમારી સાંભળીને રોશે મુખીના માંધરે.
 હોં બંધવ વાર થાય છે, મારનો રાવણ રાવરે;
 પછી જઈએ અવધપુર વીશે, સાથે લઈ સીતાય.
 રામના વીનાપ ખોડને રૂવે સેના તમામ,

ધનવંતરી વદે ઉપાય શોધીયોને, કાંધી આંજા હનુમાન-સ.
 હનુમંત અન હીમત ધરીને કોણાચળ લેવા જાય; ને
 પલક એકમાં પછા આવીયારે; વળી લક્ષ્મણની મુર્ઝાયરે-સ.
 કુંભકણ - ઇંદ્રજીતને માર્યા બહુ બળીઆ કુમર,
 જમાઈ જસયા સધળા રાવણનારે પછી રાય કરે વિચારરે-સ.
 અહીમહી મીત પેના તણાને તેડવ્યા રાવણે સાર; ને
 રામ લક્ષ્મણને ચોરી ગાયરે, મહીકાવતી નીરધારરે-સ.
 પ્રભાતે શોધ કાંધી સેનામાંને, નવ દીઠા લક્ષ્મણ રામ
 સેન્યા રોવા લાગી બધી રામનારે, રોવા લાગ્યા અષ્ટપ્રધાનરે-સ.
 હનુમાને પગલાં કહાડીમાંને, આવ્યા સમુદ્ર તીર;
 મકરધ્વજને ત્યા બાંધીઓરે એ તે ગયા છે પેલે પારરે-સ.
 દેવી દેરામાં પેસીને ત્યાં દેવી અન્યા તનખેવ;
 રામ લક્ષ્મણ ત્યાં આવીયારે એમણે કાંધી છે હનુમંત મેવરે-સ.
 મહીરાવણનું મોત સાધીને તેને પણ માર્યો ઠાર;
 તેની રાણીને વરદાન આપીયારે પછી આવ્યા તે લંકા મોઢાર-સ.
 લંકામાં યુદ્ધ કરીને હેઠાં રાવણનાં શીશ;
 અસુરનો અંત આણીયોરે પછી હરખ પામ્યા બુગદીશરે-સ.
 રાણી કાંધી મદોદરીને, આશ્રુ વિલિપણુને રાજ;
 સીતા સહી રામ સંમયનિ, આવ્યા અષોક્ષા મોઢારરે-સ.
 માતાએ મોતીકે વધાવીયાને હાંધે હરખ ન માય;
 મોતી ફેર્યે એક પુરીઆરે, લીલા નૈતમ ત્યાં તો ચાયરે-સ.
 ઓગાવી અધરમ નર તણાને, ટાળ્યા પ્રજાનાં દુઃખ;
 લાડ પાવ્યાં સાત તણારે, કવલે રાખ્યા નવ દુઃખરે-સ.
 રૂડો મરણો બજરંગી તણેને, વાંસો નિત્ય નરનારે,
 હનુમંત કેરા પ્રતાપયારે, ઊંટા કહી ઉતરો ભવપારરે-સ.

—પંદર તિથિના મરળો—

સપ્તી પડવે તે પંથે ચાલ્યારે, મહાવનના તે મારમ જાલ્યારે;
 સાથે સીતા ને લક્ષ્મણુ ખાળા, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી બીજે મદીમાં બીજાજોરે એવાં નદીઓ તણાં તીર જાજોરે;
 રામ મેલી ગયા રૂડું રાજો, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી ત્રીજે તે વન ફેરી આડીરે, દસ ફળ મંગાવે છે દહાડીરે;
 સારી શામે સીતાજીની વાડી, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી ચોથે કવડીયો મહેરે, ફાલ્યો ફુલ્યો ને મોમરો લેહેરે;
 એવી લીલી લતાઓ લેહેરે, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી પાંચમે પોપટ પાળ્યોરે, પાંખ લીલી ને કાંઠો કાળોરે;
 મુખે રામ ભજીતો બાળ્યો, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી છઠે છેતરવાને આજોરે, કુડો કપડી રાવણુ સાથે લાગ્યોરે;
 એ મુખનો મરમ બતાવ્યો રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી સાતમે શીઢરી સમયારે, વાડી બેળા ઉરાડ્યા છે અમરારે;
 ડુંખ સાહિને તાળ્યા છે ડમરા, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી આઠમે એને નીહાળ્યો, ધનુષ ધારીને મૃગલોં માયોરે;
 મૃગ મરતી વખતે પોકાર્યો, રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી નેમ્મે તે નાંખ્યો તીરે, જઈ વાગ્યો છે મૃગને શરીરે;
 વારે ધાંજે લક્ષ્મણુ વીર રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી દસમે કહે લક્ષ્મણુનેરે બેથી વીરો બેલાવે છે લમનેરે,
 આડી આણુ દીધી છે અમને રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સપ્તી એકાદશી અવવાશીરે, લખેટ લેવાનો લાચ તપાસીરે;
 રાવણુ સીતાને લઈ ગયો નાશી, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.

સખી ખારસે હતુમાન મળીયારે, થેકી સમુદ્ર પાર નિકળ્યારે;
 જમ જોમમાયાને મળીયા, રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સખી તેરસે ત્રંજાળુ ગાજોરે, હાક હતુમાન કેરી વાજોરે;
 લાલ્ય લંકા તે ગદમાં લામે, રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સખી ચઉદસે ચિત વિચારીરે, ફેજ વાદરાની રચી સારીરે;
 રામે રાવણ નાખ્યો મારી, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સખી પુનમે પ્રભુજી આવ્યારે, યાજ બરી મોતીડે વધાવ્યારે;
 માતા કલિંગલ્યાને મન લાવ્યા, રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે.
 સખી પંદર તીથી પુરીરે, એમાં એક નથી અધુરીરે;
 આદમારામની વાણી મધુરી, રઘુપતી રામ રૂદેમાં રહેજોરે.

—શ્રી મહાકાળી માતાનો ગરબો—

મા તું પાવાની પટરાણી કે, કાળિ કાળકારે લોલ,
 મા તારે કુંગરડે ચણું તે, અતિ ધણું દોહડું લોલ.
 મા તારી પ્રદક્ષિણ કરવી કે, વરણુન શું કરે લોલ,
 વિશ્વાશે તપ કરવા બેસા કે, કેવળ મુની થયારે લોલ.
 આયું રૂકું ચઉટું ચાંપાનેર કે, ચઉટે ચઉદ મળ્યારે લોલ,
 ત્યાં કાંઈ માતા તે ગરબા કે, માજી આવીયારે લોલ.
 રામે છોડલો સાલો હાથ કે, માજી પ્રસન્ન થયારે લોલ.
 માગ્ય માગ્ય ઘોડાની ઘોડાર કે, હાથી બુલતારે લોલ.
 માગ્ય માગ્ય કુકુળ કુમુળક્ષેમ કે, જંગમ અતિ ધણીરે લોલ,
 માગ્ય માગ્ય શુભરાત સરખી ગાદી કે, બદર બેસણીરે લોલ.
 માગ્ય માગ્ય નવેખંડનાં રાજ્ય કે, ચાંદો સુર્ય તપેરે લોલ,
 માગ્ય માગ્ય એટલું વરદાન કે, મારે મોહોલે પધારીએરે લોલ.

ફટ ફટ પાવાના રાજન કે, એ શું મંજીશુરે લોલ,
 આજથી છડેને છ મારે કે, મુળ તારં જશેરે લોલ.
 એમ કહી માતા થયાં અલોપ કે, પાવો હાથ વસી રહોરે લોલ,
 મુગલે ચઢાવી છે ફોજ કે, પાવાગઢ ઘેરીયોરે લોલ.
 દરવાજો ઉભા દરવાન કે, કાઢને પુછીયુરે લોલ,
 ગજજીએ ખોદાવીયું તળાવ કે, પાણી નવ નિસ્યુરે લોલ.
 મુગલે ખોદાવીયું તળાવ કે, જળ દુધે બધુરે લોલ.
 માછનો આવો છે મહિમાય કે, કવિ નવ કહી શકેરે લોલ.

શ્રી વલ્લભકૃત.—બહુચરાજી માતાનો ગરબો—

બરદાળી બહુચર માત, જોવાને જમએ.—ટેક.
 જોવા જમએ મુખીઆ થમએ, આરામુરમાં રહીએરે;
 આપ આપણા મનની વિનતી, જમ બહુચરને કહીએ—જોવા.
 આરામુરમાં અંઆ ખીરાજે પાવાગઢ મહાકાળીરે;
 દક્ષિણમાં તુળજા ભવાની, સુવાળ બહુચર બાળી—જોવા.
 માને પારે હવન થાય ને ચીર સુદંડી હોમાયરે;
 બ્રાહ્મણ ખેઠા વેદ બણે છે, માતુની મંગળ ગાયરે—જોવા.
 માને પારે જે કાઢ આવે, તેની પુરે આશ્ચરે;
 દરજેડી જન વલ્લભ કહે મા, હું છું તારો દાસ—જોવા

મલાવરાવનો રાસડો.—રાગ ગરબો—

પીતળ લોટા જળે ભર્યારે, દાતણ કરતા જાઓરે મલાવરાવ;
 શેહેરનો સુખો ક્યારે આવશેરે.....ટેક૦
 દાતણ કરથું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ—શે૦
 ચીની તે પ્યાલા તેલે ભર્યારે, મદન કરતા જાઓરે મલાવરાવ—શે૦

મદન કરશું વાડીએરે ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ-શે૦
 તાંબા તે કુંડીઓ જળે ભરીરે, નાવણુ કરતા જળવરે મલાવરાવ-શે૦
 નહાવણુ કરશું વાડીએરે ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ-શે૦
 રાંધી રસોઈએ એમ રહીરે, બોજન કરતા જળવરે મલાવરાવ-શે૦
 બોજન કરશું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ-શે૦
 ખાન સોપારીને એલચીરે, મુખવાસ કરતા જળવરે મલાવરાવ-શે૦
 મુખવાસ કરશું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ-શે૦
 સોના તે કેરા સોગટારે, રમત રમતા જળએરે મલાવરાવ-શે૦
 રમત રમશું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ-શે૦
 ટીંચણુ સામોં ઢોલીએરે, પોઢણુ કરતા જળએરે મલાવરાવ-શે૦
 પોઢણુ કરશું વાડીએરે, ફરતી શીરંગીની ફોજરે મલાવરાવ-શે૦
 ક્યાંથી આવ્યા જંગલારે માથે ટાપી ને લુરો વેશરે મલાવરાવ-શે૦
 રાણી રૂવે રંગ મહેલમાંરે, દાસીઓ રૂવે દરબારે મલાવરાવ-શે૦
 હાટે રૂવે હાટ વાણીઆરે ચોરે રૂવે ચારણુ ભાટરે મલાવરાવ-શે૦
 શહેર છોડી સુએ નીસરોરે, લીધી નડીઆદની વાટરે મલાવરાવ-શે૦

—પંદર તીથિના ગરબો—

પડવા, ની પણ પ્રીત મટમટ લુલીરે,
 આરા હરી વિના એક વાત સર્વે સુનીરે.
 બીજે, બાળે વેશ રહી છું બાળીરે,
 આ ધરમાં કેમ રહેવાય વાગે તાળીરે.
 ત્રીજે, ત્રીભોવનરામ મંદીર પધારોરે,
 હરી આવોને આપણે ઘેર હેત વધારોરે.
 ચોથે, ચંચળ નાર ચતુરાં ચાલેરે,

પેલો વડોદરાનો વધદિ દુઃખડાં ટાળેરે.
 પાંચમ, ના પડદા હરી શું રાખ્યારે,
 મારે પ્રેમરસ પીવા કાજ હરીરસ ચાખ્યારે.
 છૂંદે, છટ્ટીના લખીયા લેખ તે કેમ ટળશેરે,
 મારે પેલા લવની પ્રીત આવી મળશેરે.
 સાતમ, ના સંતાપ હરી શું અમનેરે,
 આ શું કહીએ માહારાજ લાજ નહીં તમનેરે.
 આઠમે, ઓછવો થાય હરી હોય હેલીરે,
 મારે સોળ ગોપીએનો સંથ રમવા ઘેલીરે
 નોમે, નમેરા નાથ નગણા ન થમએરે,
 આ ગોઢુળીયું ગામ મેલી મગુરાં ન જમએરે.
 દશમે, દીનરાત દેહ મારી દાઝેરે,
 ઘેર નાવલીઓ રીસાય તે બ્રહ્મ સાલેરે.
 એકાદશી, નાં વન મારે કરવારે,
 મ્હાં જીમનાજનાં ખ્યાન મારે ધરવારે.
 દ્વાદશી, ને દહાડે દરશન દેખેરે,
 મારા શામળીયા લમવાન સન્મુખ રહેએરે,
 તેરશ્વ, ના તો તંત અમારા તુટ્યારે,
 આ હરી હરી કરતાં હોડ અમારા સુક્યારે.
 ચત્તિદશે, તો ચતુર નર શું વાહાયારે,
 ધોર રાધા સરખી નાર શું રીસાયારે.
 પુનમે, પંદર તીથી થઈ પૂરી કહાવેરે,
 મુને સંજડીએ સુતાં નીંદ્રા ના આવેરે.

શ્રી રાધિકાજીના કૃષ્ણ વીરહના મહિના.—રાગ ગરબી—

કહો સખી કારતક, કેમ જાશે, વનમાં મોરલી કાણુ વાશે;
 કે મહીનો કાણુ દાણી થાશે—કે જીમના જવા દો પાણી.
 કે માગશરે, મન માઈ મળીયું, કે વિષય ભાવ થકી ટળીયું;
 કે જેમ લુણ પાણીમાં ભળીયું,.....કે જીમના.
 કે પોપે, સોસ પડ્યા અમને, બહાસા મારા શું કહીએ તમને;
 કે દીલાસા દીધા છે અમને,.....કે જીમના.
 કે માધ, મકર તણે માટે; કે ફુલડીયાં વેરતી ખાટે;
 કે વહાલાજી મારાં મથુરાંની વાટે,.....કે જીમના.
 કે ફાગણે, ફર ફરે હોળી, કે આછા ચરણાને ચોળી;
 કે ચુંદડી કેશરમાં રોળી,.....કે જીમના.
 કે ચપ્પનરે, ચતુરા ચીત ધરતી, વહાલાજીના ગુણુ માતી ફરતી;
 કે તોયે મારે વહાલે કીધી નરતી,.....કે જીમના.
 કે વધશાખે, વાયા પાવત્રીયા, કે ઘેર પધારો નાવત્રીયા;
 કે કુંધડે ધોઉ તમારા પાવત્રીયા,.....કે જીમના.
 કે જેઠે, જીમજીવન આવ્યા, કે સહિ લોક વધામણી લાવ્યા;
 વહાલાજી મારા કશુંએ ના કાવ્યા.....કે જીમના.
 અપાદે અમળા અઘ ઝાંખી, વહાલે મારે ભરજેમન રાખી;
 વિચારો હવે વાત થશે વાંકી,.....કે જીમના.
 આવણુ, સરવડીઓ વરસે, કે નીર નદીએ ધણું ઢળશે;
 કે કાપલડી ટહુકલીઆ કરશે,.....કે જીમના.
 ભાદરવો ભલી પેરે ગાળે, સપ્તર ઘેર વલોણું વાળે;
 તે તો મારા રૂદીયામાં દાળે,.....કે જીમના.

આસોં, ની રજની અજવાળી, કે સેવ વાણું કે સુંવાળી;
 કે વહાલા વિના આ શી દીવાળી,.....કે જીમના.
 કે રાધાના હાથે સોનાની ચુડી, રમતાં દીસે છે રૂડી;
 દુઃખરે સરવે ગયાં છે બુડી,.....કે જીમના.

શ્રી ગાપીઆના મહિના—રાગ ગરબી—

કારતકે, કૃષ્ણ ગયા મેલી, મારા ઘેર આવો વનમાળી;
 કુખળ કેમરે ગમે કાળી, આવો હરી રાસ રમો વહાલા.
 માગસર, મારગડે રમતાં, ભેળાં ખેસી ભોજનીયાં જમતાં;
 હવે હરી કેમ નથી ગમતાં,.....આવો હરી.
 પોષે તો સોસ પડ્યા અમને, ત્રીકમજી શું કહીએ તમને;
 દીલાસા ભારે દીધા અમને,.....આવો હરી.
 માત્રે, મહા અધારી રાત્રો, ધુલડાંએ બીજાવી ખાટયો;
 વહાલો લીધી મધુરાંની વાટયો,.....આવો હરી.
 ફાગણે, ફર ફરે હોળી, પહેરણ ચરણાંને ચોળી;
 ચુંદડી મારી કેશરમાં રોળી,.....આવો હરી.
 ચઈતરે, ચિત્ત કરે ચાળા, મધુવન મોરલીઆવાળા;
 દરશન દો ડાકેર તીરથવાળા,.....આવો હરી.
 વઝશાખે, વાટવડી જોતી, હિમી રહી ધુશકડે રોતી;
 પાલવડે આંમુડાં લોતી,.....આવો હરી.
 જોડે, જગજીવન આવે, વધામણી સહુ લોકો લાવે;
 વહાલો મારો કરુંએ નવ કહાવે,.....આવો હરી.
 અષાઢે, અમળા રહી આંખી, વહાલો મારો ભરજોગુન રાખી;
 વિચારો તે વાત થશે વાંડી,.... ...આવો હરી.

આવણુ, તો સરવડીઓ વરસે, નદીએ નીર ધણું ઢળશે;
વહાલો મહારો શી રીતે ઉતરશે,... ...આવો હરી.
ભાદરવો, ભાદ્રીપેરે ગાળે, વહાલા ધન વિહવળ તમ કાળે;
વહાલો મારો જરીએ ના લાળે,... ...આવો હરી.
આસો માસે આવી દીવાળી, શેવો વણું કે સુંવાળી;
વહાલા વિના આ શી દીવાળી.....આવો હરી.

દાણુદીક્ષા.—શ્રી રાધાકૃષ્ણનું સંવાદ રૂપે—

રાધા—પાલવડો મેલો મોહનજી મારગડે મને જાત દે;
આવતા આપીશ દાણુ તમારું, મહી મારું વેચાવા દો.
શ્રીકૃષ્ણ—વેચતાં તને કાણુ ખાળે છે, સાલળને રાધે ખારી;
મહી ગોરસતું દાણુજ દોતી, વહેલી થાને વૃજનારી
રાધા—નારીને તું ના બોલાવીશ છાનો રહેને છોગાળા
કહણુ રાજ છે કંસરામતું ગઈ ચારી ખા ગોવાળા.
શ્રીકૃષ્ણ—હું ગોવાળીઓ તું ગોવાલણુ, ફરી ખમેતો આવજો.
કંસ સરિખા સો હીમાયતી, સાથે તેડી લાવજો,
રાધા—તેડી લાવું દો મુજને જાત રોકી રહ્યા શી વૃજનારી;
રઘુનાથના સ્વામી સામળીઆ કૈલા દીસો છો ગીરધારી.
શ્રીકૃષ્ણ—કૈલો છું પણ દાણુ ન મુકું દોકલડો એકે બોલો,
ગીરધારીએ ગોકુળ વાસ્તું છંદ્ર કરતા હું મોટો;
રાધા—મોટો છું ત્યારે મથુરાંયી અરબી રાતે શું આવ્યો;
પર ઘેર રહીને પેટ ભરતો તને દાણી કાણુ કહાવ્યો.
શ્રીકૃષ્ણ—વાંકા બોલી વાર કરે છે, કે'તો દેયાનો હાર તેહું;
દાણુ દહીંનું દેરે અખળા નહી તો માથાતું માટ ફેડું.

રાધા—હાર નહીં તુટે માટ નહીં પુટે, ન્યાય નગરમાં પુજાશે;

રઘુનાથના સ્વામી સામળીઆ; કહો ગોકુળ કેમ રહેવાશે.

શ્રીકૃષ્ણ—ગોકુળ રહો કે જાઓ અત્યારે, દાણ દહીં નહીં મેલું,

ચીર હયાં તે જયાં વીસરી, કામનીઓ કારણ પેલું.

રાધા—નંદતણે ઘેર નવ લાખ ગાયો, નો'તું તે ધન ફાળ્યું છે;

માતા તારી મહી વેચતી; હમણાં તો રાજ્ય આપ્યું છે,

શ્રીકૃષ્ણ—હમણાં હમણાં કરતી રહેજે, મે'ણાં દેતી મધ્યારી;

ધુતપણામાં તું ધુનારી, હગપણમાં છું હગનારી.

રાધા—તું દગરો તારી માનો પાળેલો તું માને મેણાં દેવરાવે

રઘુનાથના સ્વામી સામળીઆ, ઝાઝુ તે શું કહેવરાવે.

શ્રીકૃષ્ણ—કહયા પ્રમાણે લેતો નથી, પણ તું મોહું ના રાખે

અમો છીએ રાજ મહારાજન, અમને તું કેમ ના સંખે

રાધા—ઓળખુ છું તું આવ્યો નાસી, મહા વનમાં તું છાનો છું.

જાદવકુળ મને જન્મ છે તારો, નંદતણે ઘેર નાનો છું.

શ્રીકૃષ્ણ—માના જસોદા વડા વડલાગી, તેના છીએ અમો અધીકારી

મોદા મુંનીવર મર્મ ન જાણે, ગોકુળ વસીએ ગઢિયારી.

રાધા—ગઢિયારી ગોપી ઘેર વળતાં અમને તમે ઓધારયાં;

રઘુનાથના સ્વામી સામળીઆં, તમે જીત્યા અમે હારયા.

દાણુકીલા-ખીજ.—રાગ ગરબો—

રાધા—તમે અજણ્યા અમે જાણીએરે,

મારો પાલવડો નવ તાણીએરે;

તમે સમજી રહો મનમાંથરે

સામળીઆ વહાલા રહો વેગળારે,—તમે વહાલા રહો.

શ્રીકૃષ્ણ-નારી શું સમજાવે મુજનેરે,
હું તો નહિરે જાવા દેઉં તુજનેરે;
તારી મરડીને રાખીશ ખાંચરે;
મધ્યારી રાધા દો દાણુશુરે.—મધ્યારી.

રાધા—અલ્યા ખાણ શું મરડીસ વીકલારે,
મેં તે તુજ સરીખા ધણા દીકલારે
કપર છે કંસનું રાજરે.
શામળીઆ વહાલા રહો વેગળારે,—તમે વહાલા રહો.

શ્રીકૃષ્ણ-નારી કંસ થકી શું થાય છેરે,
એવા કંધક આવેને કંધક જાયછેરે;
તારા ઊરના ઊતારીશ હારરે.
મધ્યારી રાધા દો દાણુશુરે,—મધ્યારી.

રાધા—અલ્યા હાર હધ્યાનો તુટશેરે.
મારી મહીની મટુકી પુટશેરે;
ઘેર સાસુડી દેશે ગાળરે. શામળીઆ વહાલા રહો વેગળારે

શ્રીકૃષ્ણ-નારી ગાળને આળ નહી ચડેરે,
જેનું લેણું હોય તે તો લડેરે;
એવા દાણુ મેલ્યા કેમ જાયરે.—મધ્યારી.

રાધા—અલ્યા દાણી તે કંહીનો કાવીયોરે,
મથુરાથી ગોકુળ આવીયોરે;
ચારી નંદતણે ઘેર ગાયરે,—શામળીઆ.

શ્રીકૃષ્ણ-નારી ગાય ચાર્યામાં શી લાજ છેરે,
એ તો પોતપોતાનું કાજ છેરે;
એમાં મેલુલીઆં નવ હોયરે.—મધ્યારી.

રાધા—અહ્યા મેણું માણસને લાગે ધણુરિ;
સુણો વહતાં જ્યારે બે જણુરિ;
તને નીલજને નહિ લાજરે.—શામળીયા.

શ્રીકૃષ્ણ—નારી લાજે તે કાજ નહી સરેરે,
અહીયાં ખીક તે તું કોની મરેરે;
આવ મળાયે આપણુ જણુ બેયરે.—મધ્યારી.

રાધા—એવું નીલજ માં બોલો શામળારે,
તારા ઉરના ઉતારીશ આંખળારે
મુકો મુકોને મારો હાથરે.—શામળીયા.

શ્રીકૃષ્ણ—નારી હાથ ન મેણું તાલરોરે;
અહીયાં અમલ ચાલે છે માલરોરે;
માટે દાણના દોકડા મેલરે.—મધ્યારી.

રાધા—અહ્યા નંદ્યાવાનો તું છોકરોરે,
તારી પાસે નથી પૈસો રોકડોરે;
અહ્યા આવડો મરહર કેમ હોયરે.—શામળીયા.

શ્રીકૃષ્ણ—નારી બખુબાણી તું છોકરીરે,
તારી પાસે નથી પાપ રોકડીરે;
આવડો કેમ અબીમાન હોયરે.—મધ્યારી.

રાધા—હું તો વિનતી કરું છું કમારનીરે,
સ્વામી રૂમનાથના હારી તમ ચકારે;
મહીનું તે દાણુ ન હોયરે.—શામળીયા.

શ્રીકૃષ્ણ ગોપીની હાણુલીલા.—રાગ ગરબી—

ગોપી—અલ્યા કહાનજી તું ક્યાં ઘેરો ઘયો જો,
તું તો શેનું મગિ છે દાણુ જો;
મહીની મટુકી મારી કુટશે જો;
ગોરસતી યાશે હાણુજો.—ઘેલું શું બોલે ગોવાળીઆજો.
અલ્યા નવ જાણીશ કોઈ આપડી જો,
કોઈ મળશે માથા કેરી નારજો;
મારગ મુકીને રહેને વેગજો જો.
રાગ કંસને યાશે જાણુ જો.—ઘેલું શું બોલે.

શ્રીકૃષ્ણ—તારો કંસ કણુદિ નર શું કરે જો,
મારી સંગે છે સધજો સાથ જો;
અલી દાંડી તે દાણુ ચોરી જતી જો;
ધણે દહાડે આવી મારે હાથજો—ઓછી તું જાત આહીરનીજો

ગોપી—અલ્યા હાથની તે હોંશ રખે રાખતો જો,
હાથે તો ચારી જાણુ ગાય જો;
પાલવ મુકીને રહે વેગજો જો,
મારી ત્રિજમાં યાશે હાણુજો.—ઘેલું શું બોલે.

કૃષ્ણ—અલી ત્રિજમાં વશીને વેર વાળશું જો;
રખે રાખતી હમયામાં હામજો,
નંદજીના વામ પ્રતાપથી જો,
હું તો છેદુ તારા કંસનેા હામજો.—ઓછી તું જાત.

ગોપી—અલ્યા કંસે કયું તે કેમ વિસરેજો,
જાઈ હણ્યા પોતાના ત્યાંજો;

નાશીને હુટયો લાડકા જો,
આવી ઉઠ્યો છે જગમાંવળે.—ધેણું શું બોલે.

કૃષ્ણ—વળી વળમાં વશીને વેર વાળશું જો.
તું તો જોજો અમારાં કામજો;
અવનીનો ભાર ઉતારવાજો,
ધણું નંદકુંવર રૂકું નામજો.—ઓછી તું જાત.

ગોપી—અલ્યા સાચું કહેતામાં દુઃખ લાગશેજો,
પેટ માટે ચારે છે ગામજો;
તું આવડો મોટો એમાં થયો જો,
તુને કાઢ્યો ન આપી કન્યાવળે.—ધેણું શું બોલે.

કૃષ્ણ—અલી આદીરની કન્યા અમો શું કરું જો
અમો સદા કહેવાઈએ બહાચારીજો;
રખે પડાઈયો મુને પાડતીજો,
તું તો ધામણીની ઓઢનારજો.—ઓછી તું જાત.

ગોપી—અલ્યા લાખ ટકાની મારી લોખડીજો.
હીરા જડીત મારો છે હારજો;
આછી પટોળી મારી પેહેરણે જો.
તું તો કામણીનો ઓઢનારજો.—ધેણું શું બોલે.

કૃષ્ણ—જોનો બહાએ તાણો તાણ્યો જો;
એનો શંકર સરખો વણનારજો;
તેરે ઓઢણુ મારે કામજોજો,
તેનો શેષ ન પામે પારજો.—ઓછી તું જાત.

- ગોપી—અહ્યા શેષ સરખું તન તાલકળે
 અમે! ચંપક વરણી નારળે,
 અહ્યા કાયા કનકને વેર વાધીયુળે.
 તું તો પથ તણે પીઠારળે—વેલું શું બોલે.
- કૃષ્ણ—તું જ્ઞાને નીસરી મહી વેચવાળે,
 અહીં બેસી રહેને ધરમાયળે;
 દોલત ધણી છે તારા બાપનેળે.
 તું જ્ઞાને આવી અહીંવાંચ લે—ઓછી તું જાત.
- ગોપી—આ વાટે સદા મહી વેચતાંળે,
 જઈ પુછો જસોદા માયળે
 બાંધી મુઠી સત્રા લાખની લે;
 ઉપાડીએ તો પત જાયળે—વેલું શું બોલે
- કૃષ્ણ—અહીં ધણી ધન્ય છે મહી ચાખવાળે,
 મીઠી મેળવણીને! સ્વાદળે;
 શીઠું પડશે તો પાછું આપશુંળે,
 તું જ્ઞાને કરે વિવાદળે—ઓછી તું જાત.
- ગોપી—અહ્યા ગોરસ ફરે ફાણ ગળુ લે.
 જેટલું પીએ તેટલું પાતળે;
 વચને વેર વાધું ધણુંળે,
 કહી મન મેળાવો ચાતળે—વેલું શું બોલે.
- કૃષ્ણ—અમે દાણુને માટે શું દુભીએળે,
 તું તો દાસી દીપે છે રીસાળળે.
 હસીને તાળી લે હાથમાંળે,
 તું પ્રીત ધરીને રસ આણળે—ઓછી તું જાત.

ગોપી—અલ્પા માગ્યાં મુક્તાક્ષી પામીએજો,
હઠ કરે કંઠ નહી હોય જો;
લાજ નહીં પુને લાકડાજો,
મન આણુને કંઠ વિવેકજો—થેતું શું બોલે.

કૃષ્ણ—અત્રી વિવેક ધણો છે મન માહરજો,
જવા નહીં દેહ નિરધારજો;
આપ્યા વિના કેમ છુટશે જો,
તારા મનમાં શું તું વિચારજો—ઓછી તું જાન.

ગોપી—તારા મનનો વિચાર મેં જાણીયેજો,
હઠ શાને કરો છો આંધજો;
મનમાં મન મળી મયું જો,
જેમ સાકર ભળે દુધ માંધજો—થેતું શું બોલે.

કૃષ્ણ—મીઠાં વચન તારાં માનુની જો,
સાકર સરખા બોલ જો;
પ્રીતીનો ખાંખો પુંજ પાસ છું જો,
આ આપું તમોને કાલ જો—ઓછી તું જાન.

ગોપી—રાઠ લાગીને રસ આપીયો જો,
ગોવાઝણી લાગી પાય જો;
નંદજીના કુંવર કૃપાળને જો,
હિલટ તો અંજે ન માય જો.—થેતું શું બોલે.
જે કાઈ ગાય શીખેને સાંભળે જો,
તે ફરી ન આવે ગર્ભવાસ જો,
દાણુલીલા દીનાનાચની જો,
ગુણુ ગાય રતનીયો દાસ જો.—થેતું શું બોલે.

દાણ્ડીલાની સાખીઓ. (શ્રી રાધા કૃષ્ણ સંવાદ)

બુ-હ્યાને અલબેલડી રાધે, સાંભળ કહું તે વાત;

વૃંદાવનને માર્ગે જતાં, કાણુ છે તારી સાથ.

ઉભીરે પ્રિયત્વી નારીરે, પુછું પરણી કે કુંવારીરે

આજ્યાં વિના આંખડી કાળીરે, બાળુખંધ એરખાવાળીરે.

—સાથ વાળી તેને ઘેર બેડી, તારે શી પડપુછ.

માર્ગ મુકી રહે વેગજો, તારે મોઢે નથી મુછ.

ચાલ્યો જ પાંસરી વાટેરે, સાંખુ નંદરાયને માટેરે;

તું તો ક્યાંતો કાતુડો દાણીરે, પાઉં તને પાંડે પાણીરે

—શી છે તારી જાતડી, કીયું છે તારું મામ;

કાણુ છે તારા માત પીતા ને શું છે તારું નામ—ઉભી.

૧—આહીરની અમો જાતડી, ગોકુળ મારું ગામ;

બ્રખુલાણની હું બેઠડી રાણી રાધા છે મારું નામ—ચાલ્યો

૫—બોલતી નો' તી તે બોલવા શીખી, આવકુ બોલી આવજ

વૃંદાવનમાં નીત્ય ફરે છે, તુજને તે શી લાજ—ઉભી.

૧—લાજવાળા છો તે હું જાણું, ઢાંકી રાખો આપ;

વૃંદાવનનો મારગ રોકી, નીત્ય તપાસો લાજ—ચા.

૧—ઝાઝાં રાખો મેઢકાં ગોપી, ઝાઝી રાખે માય;

જાશ પીને મોટી ચમ, લરવાડાની જાન કહેવાય—ઉભી

૧—ગોકુળથી આવી ગોવાલણી, મથુરાથી આવ્યો કહાન;

મારગમાં એકઠાં ચ્યાં, તું ચેતું માંહે છે દાણુ—ચા.

૫—ગોકુળની ગોવાલણી, મથુરાને મારગ જાય;

આડો કાન ફરી વળ્યો, તારો પ્રિતે પાલવ સાથ—ઉભી.

૧—હું બેઠી બ્રખુલાણની, રાણી રાધા મારું નામ;

દાણુ લેવાની ઇચ્છા હોય તો, આવજો મોકુળ ગામ—ચા.
 કૃષ્ણ—નંદ્યાવાનો હું નાનડીઓ, કહાનજી નામ પ્રમાણ;
 દાણુ લીધા વિના જવા દઉં તો, નંદ્યાવાનીઆણુ—ઉભી.
 રાધા—આણુ તો માનું એક કંસની, ખીજી ન માનુ કાય;
 નવ નંદ મારે નેસડે વસે, તારો નંદ તો દાણુજ હોય
 કૃષ્ણ—કંસ તે તારો કાણુ છે, મેં વરા કીધો સઉ કામ;
 સંજાળીને બોલજ રાધા, શુદ્ધ મઠ કે સાન—ઉભી.
 રાધા—શુદ્ધ મઠ નથી માફરી, તારી મઠ જેમ હોય;
 સાંભળ છંદના નંદના, તારે મન વિચારી જોય—ચાલો,
 કૃષ્ણ—મનમાં શું વિચારે રાધા, દાણુ લેવાનો સહી;
 તારી માને શુ કહીએ, તને વેચવા મોકલી અહીં—ઉભી
 રાધા—આવોને ગોપીના વહાલા, સાંભળો કહું તે વેણ;
 તારી માને શું કહીએ, તારી પાસે ચરાવે ઘેન—ચા.
 કૃષ્ણ—બોલીતી નોતી તે બોલવા શીખી, આવકું બોલી આજ,
 વંદાવનમાં નીત્ય ફરે છે, તુજને તે શી લાજ—ઉભી.
 રાધા—લાજવાળા છો તે હું જાણું, ઢાંકી રાખો આપ;
 વંદાવનનો મારગ રોકી, નીત્ય તપાસો લાગ—ચા.
 કૃષ્ણ—ઝાઝાં રાખો મેઢકા ગોપી, ઝઝી રાખે માય;
 જાશ પીને મોટી મઠ, લરવાડની જન કહેવાય—ઉભી.
 રાધા—મોકુળથી આવી ગોવાલણી, મથુરાથી આવ્યો કહાન;
 મારગમાં એકઠાં થયાં, તું રોનું માગે દાણુ—ચા.
 કૃષ્ણ—ગોકુળની ગોવાલણી, મમુરને મારમ જાય;
 આડો કાન ફરી વળ્યો, તારો પ્રિતે પાલવ સાય—ઉભી.

॥—સંધ્યાકાંઠે તું શું જતાવે, સાંભળ કાઠી કાન;
 મહી વેચીને આવતાં, આપીશ તારું દાણુ.—ચા.
 ચુ—તું રંગીલી રૂપની રૂડી, હું છપ્પીલો કાન;
 મહી ખપે કે ના ખપે, તુ આપને મારા દાણુ.—ઉભી
 ॥—મહીનાં દાણુ ના હોય મોડન, મનમાં સમજો પેર;
 મહી પીવાનો ખપ હોય તો, આવજો મારે ઘેર—ચા.
 ચુ—ક્યારની તે મેણું દઈને, કાંધાં અદકાં વેર;
 હેન કરી હવે આવવા આવે, એ લાગે કડવાં ઝેર.—ઉ.
 ॥—કહો તો હની ઘેરથી લાવું, કહો તો પાઉં આંધ;
 હિમાના સ્વામી સામળા, તમે મનમાં ન લાવશો કાંઈ—ચા.

રાજનો રાસ—રાગ ગરબી—

૧ કૃષ્ણ જ્યોતાના કાઠ, સર્વર આલેરે
 ૨ આજને લાગુ પાપ, હરિવર આલેરે... ..
 ૩ દેરે દીવા કરે, પુણ્ય સંકર દેવ
 ૪ મળીઓ વર પામવારે, હું તો કરું ચંલુજીની શેવ—સ.
 ૫ કુળની ગોવાલણીરે, ક્ષીડે મલખતી ચાલ... ..
 ૬ ના ઉપર મોડન મોહી રહ્યારે એનું મુખકું તે લાલગુલાલ—સ.
 ૭ સુ મારી જસોમતીરે, સસરો શ્રી નંદરાય
 ૮ કાઠીલો મારો કાનજીરે, મારું સાસરું ગોઠૂળ મામ—સ.
 ૯ નંદ્રીને કાંઠેરે, નહાતાં તે નીર્મળ નીર.....
 ૧૦ તે વીઠલો હરી મયોરે, હું તો રોજીરે ઢાંકું કરીર—સ.
 ૧૧ શીખેને સાંભળેરે, રાણી રાધાજીનો રાજ.....
 ૧૨ નારી વહકુંડ પામસેરે, શુભ માય નરસહાય દાસ—સ.

—:સતી સાવિત્રી ચરિત્રનો ગરબો:—

કવિ—૩૩ અશ્વપતિ રાજની ડાહી દીકરીરે,
જેતું સતી શિરોમણિ સાવિત્રી છે નામ;
જેણે સ્વામીને છોડાવ્યો મમપાશ્ચથીરે,
જેણે સકળ જગતમાં અમ્મર કીધું નામ,
તેના ઉત્તમ ગુણની ગરબી ગાઓ સુંદરીરે.
રાજ એક હતો ધરડો ને આંખે આંધળોરે,
તેતું શત્રુએ લપ્ત લીધું રાજ્યાસન,
તેથી જંગલમાં જઈ આંધ્યું તેણે એક ઝુંપડું રે;
તેને સત્યવાન નામે લાડકડો તન,
તે તો કરતો માતપિતાની પુરા પ્રેમથીરે.
જેની કંચનવરણી કાયા વાણી મીઠીરે,
મીઠા મહેરામણના જેવો ગુણ ગંભીર,—
ધરડાં અંધ પિતામાતાની જાણે લાકડીરે;
રેતો માતપિતાની આજ્ઞાને આધીન.
તેની સાથે વરવા સાવિત્રીએ આદ્યું રે,

નારદ—ત્યાં તો નારદજી સમજાવે બાળા ઘેલડીરે,
એની સાથે વરતાં ચારો મોટી હાણ,
એનો આવરદા તો એક વર્ષ બાકી રહ્યોરે;
માટે ન કરતી તું બગર વિચાર્યું કામ.
બીજાં રાજકુંવર રૂપાળાની સાથે વરોરે,—

સાવિત્રી—ત્યારે સાવિત્રી બોલી નારદજી સાંભળોરે,

લખિયા લેખ જલાટે મિથ્યા નહિ થાનાર.
મ્હેંતો મનથી માન્યો તે પરમેશ્વર માલરોરે;—
મ્હારો નિશ્ચય કોટી કલ્પે નહિ ફરનાર,
માટે એ વરની સાથે સમપણુ માડું કચેરે.

—જોઈ અડગપણું પુત્રીનું રાજ્યએ પછીરે;
દીધું સત્યવાનની સાથે કન્યાદાન,
રૂડા રાજ્યમહેલની વસનારી વગડે વસીરે,
ત્યાગી અંબર જીનું વસ્ત્ર ક્યાં પરિધાન,
સ્નેહે સ્વામી સસરા સાસુની સેવા સજીરે—
જેણે કઠણુ ભૂમિપર પાય કદી દીધો નથીરે,
જેના પડતા બોલ ઉપાડતાં દારી દાસ,
જેની કામળ કાયા પુલ શૈયાપર લોટતીરે;
તેણે પણું કુટીમાં પ્રેમે કીધો વાસ,
મનથી માન્યું મારા વૈભવમાં બાકી નથીરે.—
ત્યાં તો જળના રેલાસમ દિવસે જળના હતારે;
બાળા નારદજીનાં વચન કરતી યાદ,
મનમાં ભય ધરતી—નવ કરતી કોને વારતારે;
મનથી ગોઠવતી શું કરવા તેના ધાટ.
રજની દિવસ વિચારો એના—એ—મનમાં થતારે,
દાંડા ચાર રજા આવરદાની અવધી તણારે.
સતીયે તે સમયે ત્યાં અન્ન જળ કીધું ત્યાગ,
જોડ્યું ચિત્ત પ્રભુમાં ખારીને શુભ ધારણારે;
સોંપ્યું શ્રીહરિના ચરણે પોતાનું જામ,—

સાવિત્રી-મારી વહારે ચડજો હે દિનખંધુ-શામજારે.

જાણું સાસુ સસરે વહુઅર સંકટ વેદતીરે,
સાસુ, સસરા—જ્ઞાને માટે કરતી અન ઉદ્ધકનો ત્યાગ;

શાણી શા માટે તું કારણ કંઈ કહેતી નથીરે;

કષ્ટે કરમાશે કામળ આ ત્હારી કાય,

વહુઅર આ વયમાં વ્રત ક-વાં યોગ્ય તને નથીરે.

કવિ—દ્રુખમાં દા'ડા ચાર વિતાવ્યા વ્રત વિધિએ કરીરે,

આખો સ્વામી સ્વર્ગ સિધાવા કરે દિન;

સાવિત્રી-આજે ના થાઉં અળગી તું મારા નાથથીરે;

કવિ—એવો નિશ્ચય કીધો સાવિત્રીએ મન,

સ્વામી સંગે રે'વા તૈયારી જાની કરીરે.

ત્યાં તો સત્યવાન માળાપ ચરણે નમેરે,

કરમાં લઈ કો'વાડો કાષ્ટ કાપવા જાય,

ત્યારે સાવિત્રી સ્વામીને જાની વિનવેરે;

સાવિત્રી-આજે વન જોવાની મુજને ઇચ્છા થાય.

માટે સંગાથે લઈ જાએ સ્વામી મુજનેરે.

સત્યવાન-ધેલી નારી ત્હારી છે કામળ કાયા અણીરે,

ત્હારી કનકલતા સરખી કાન્તિ કરમાય,

વહાલી વગડામાં બ્રાહ્મ કંટક ને કાંકરાંરે;

ત્હારી પંકજ સરખી પગ પાની છુલ્લય,

માટે હા મેલી અણખેલી ધરમાંલી રહોરે.

સાવિત્રી-સ્વામી તમ સંગાથે જંગલ મંત્રણ જાગતુરે,

ધરમાં તમ વિષ્ણુ મુજને ધરતી ખાવા ધાય,

હું તો પગલે પગલે પંથે તમ પુડે રહુરે;
 મુખથી આપ વિના એકલડી નહિ રહેવશ,
 માટે સંગાથે લઇ જાઓ સ્વામી મુજનેરે.
 સત્યવાન-નારી જે મુજ સંગે આવ્યાની ઇચ્છા કરોરે,
 આજ્ઞા મારો જઈને માતપિતાની પાસ,
 આજ્ઞા આપે તો ચતુર ચાલો મુજ સંગમારે;
 બહાલી વડીલ જનોની આજ્ઞા નવ લોપાય,
 લખ્યું શાસ્ત્ર પુરાણે જાણોછોં સરવે તમેરે.

કવિ—આજ્ઞા મારીને આજ્ઞાં આનંદે હંપતીરે.
 પંથે કરતાં પ્રેમે વિધવિધ વાત વિચાર,
 મુખ મલકાતે પ્રભુ સાવિત્રીને ચિન્તા અતીરે,
 રાખે પળ પળ પોતે સ્વામીની સંભાળ,
 મનમાં ધીરજને ધારે સંભારે શ્રીહરિરે.

... ..
 આજ્ઞા ગાદા વનમાં નરનાસી જે સાચ્યમારે,
 વીર્યા પુલ જાને કૃષ્ણ ઇચ્છાની અનુસાર.

... ..
 વળતી કો'વાડે લીધી પેતાના હાથમારે;
 લાગ્યો કાષ્ટ કાપવા સત્યવાન તે વાર,
 એનો અરણ્ય તે તે સમયે પુરો થયોરે
 લાગ્યો ચાક મણેને જાગ લાગ્યું મુજવારે,
 આવી તરમરમે રૂપાંતરે તેને પ્રાણ,
 મુકી કાષ્ટ કાપવા આજ્ઞા સાવિત્રી કનેદે

... ..

સત્યવાન-બહાલી ઓચિન્તી આવે છે તનમાં તાણુ;
શાણી નહિ સમજતું દુઃખ થાતું મ્હનેરે.

સાવિત્રી-મારા નાથ તમારાં સંકટ હરજો શ્રીહરીરે,
તમને કુળદેવી વનદેવીની રક્ષાય,
ધરડાં માતપિતાની સેવાના પુણ્યે કરીરે,
બહારે આવીને વિશ્વેશ્વર કરશે રક્ષાય,
કવિ—એવું કહીને બેઠી મસ્તક ઝોળામાં ધરીરે.

ત્યાં તો યમરાજ આવે સામા ગિમા રહ્યારે !!!
જેના વસ્ત્ર તણે દીસે છે રાતો રંગ,
જેને માથે છે મુગટ ને કુંડળ કાનમારે,
દેખી સાવિત્રીની કાયાએ ઉપજ્યો કંપ
તો પણ ધીરજને ધારી બોલી તે સુંદરીરે,

સાવિત્રી-કે'છે સાવિત્ર છો કાણુ તમો સાચું કહોરે,
નક્કી લાગો છો મુજને દેવ તણા અવતાર,
આવ્યા શા માટે ને શું કરવા મનમાં મહોરે;
મારા મનમાં શંકા થાયે અપરંપાર.

કવિ—એવું બોલી શિર નમાવી સાવિત્રી રહીરે.
યમરાજ-હું તો છું યમરાજ સાંભળ ઓ શાણી સતીરે !

આવ્યો છું તહારા સ્વામીરે ભેલા કાળ,
એના આવરદામ્ની આજ અવધ પૂરી થતીરે;
તહારા સ્વામી થરનો રોહ હવે વિશ્વાર.

કવિ—નાંખી પાસ પકડિયો સદૃશ દેહ એવું કહીરે,
દેખી બંધાયેલા સ્વામી કેરા દેહનેરે;
સતીએ તે સમયે કરવા માંડ્યું કલ્યાણ.

સાવિત્રી-બાંધીને ક્યાં લઈ જાઓ છો મારા નાથનેરે;

કવિ—એવું કહીને દીધો. યમરાજને સાદ,
 ચાલી પડછાયાની પેઠે પાછળ સુંદરીરે.
 યમરાજ—જોદયા ત્યાં યમરાજ, સાંભળ હે શાણી સતીરે,
 જા તું પાછી ત્હારા આશ્રમમાં આવાર,
 ત્હારા સ્વામીની કર અંતક્રિયા વિધિએ કરીરે,
 જેથી થાયે તેના જીવ તણો ઉદ્ધાર,
 નારી નાહક શ્રમ કરવાથી ફળ કશું એ નથીરે.
 સાવિત્રી—જોલી સાવિત્રી સૂણો યમરાજ વિનતીરે,
 મ્હારા નાથ વિના હું પાછી નહિ ફરનાર,
 જ્યાં સઘ જાશે ત્યાં આવું પશુ સંગ તજી નહીરે;
 સ્વામી વિના છે સૂનો સંધજો સંસાર,
 જાતાં એકલડી ધર જીવ્યાથી મરવું બહુરે,
 પૂછું યમરાજ હું ઉત્તર આપો મૂજનેરે;
 જમમાં નરનારીનો સત્ય સંબંધ મનાય,
 પશુ જો બાંધીને સઘ જાશે મ્હારા નાથનેરે;
 મ્હારો પતિવ્રતાનો ધર્મ કેમ સચવાય,
 તેનો ઉત્તર આપીને વળતી ડગલું બરોરે ?
 યમરાજ—શાણી અમૃત સરખી વાણી ત્હારી સાંભળીરે,
 મ્હારા અંતરમાંથી ઉપજે છે અનુરાગ,
 ત્હારી ઇચ્છામાંથી આવે એવું આ સુંદરીરે;
 ત્હારા સ્વામીના જીવિત વિન બીજું માગ્ય,
 ત્હારી ઇચ્છા પૂરણ કરવા હું હિંમો બહીરે.
 સાવિત્રી—મ્હારા સસરા છે ધરડા ને બાંમે આધજારે,
 ત્હેની રત્નસમી એ આંખો સારી માય,

આવે તોજ સુરજના સરખું બન્ને આંખમારે;
અંગે વૃદ્ધ પણાનું દુઃખ કદી નવ થાય.

કવિ—એવું બોલીને સાવિત્રી કર જોડી રહીરે,
યમરાજ—ત્હારા સસરાની આંખો નારી સારી થશેરે,
વધશે સુરજના સરખું આંખોનું નૂર,
ત્હેની વૃદ્ધ પણાની પીડા સઘળી બામશેરે;
માટે જા પાછી પુત્રી આવી બહુ દુર,
જાજુ આલ્યાથી એ શાણી શ્રમ તુજને થશેરે.
સાવિત્રી-બોલી સાવિત્રી કર જોડી યમરાજ સુણોરે,
મ્હારે વસવું જોઈએ સદાય સ્વામી પાસ,
મુજને શ્રમ નવ લાગે સ્વામી સંગે આવતરે,
સ્વામીથી દુર વસતાં તનમાં પ્રગટે ત્રાસ,
જગમાં નાથ વિના નારીનું જીવ્યું ધીજી છેરે,
તમને જોતાં યમરાજ શ્રદ્ધા મુજને થતીરે,
મ્હારા મનમાં ઇચ્છા પ્રશ્ન કર્યાની થાય.
શાણાઓ કે'છે કરવી સજ્જનની સંગતીરે,
તે તો પૂર્વ જન્મના પુણ્યેથી બંધાય,
સજ્જનની સંગતીનું ફળ મિથ્યા જાતું નથીરે.
યમરાજ—પુત્રી વાણી ત્હારી અસુત સરખી લાગતીરે,
મ્હારા અંતરમાં ઉપજાવે છે અનુરાગ,
ત્હારા સ્વામીતા જીવિત વિના બીજું ફરીરે,
મ્હારી પાસેથી પુત્રી મનઝગવું આજ,
ત્હારી ઇચ્છા પુરુષ કરવા હું ઉભો અહીરે.

સાવિત્રી-મહારા સસરાજીનું રાજ્ય દખાવ્યું દુશ્મનેરે,
તેથી કાપેા છે વગડામાં આવી વાસ.
તેનું રાજ્ય ગયેલું સરવે પાછું સાંપડેરે;
નિત્યે ધર્મ રહે અંતરમાં પુરી વાસ,
કવિ—એવું બોલીને સાવિત્રી કર બેઠી રહીરે,

યમરાજ-પુત્રી સસરા ત્હારા રાજ્ય ગએલું પામશેરે,
મળશે મનગમતા વૈભવ આ સાણી નાર,
હેતી ધર્મ વિશે દહ શ્રદ્ધાની વૃદ્ધિ થશેરે;
પાછી વિચર હવે પુત્રી નવ કરતી વાર,
ત્હારી દેહે દુઃખ થશે આ ! કુળવંતી સતીરે.

સાવિત્રી-મહારા દુઃખ વિશે બાકી શી ? યમરાજ કહેરે?
મહારી નજરે બંધાયેલા દેખું નાથ,
મહારે થું સુખ બોલવાને જાણું આશ્રમેરે.
સુખમાં દુઃખમાં જણું રે'વું સ્વામીની સાથ,
મહારે સ્વર્ગ તણું સુખ થું કરવાં સ્વામી વીનારે.
રાખો સકળ જન્મતને નિયમ મહી નિત્ય તમેરે,
આપો કર્મ તણું ફળ સર્વેને તત્કાળ,
રાજ્ય રંક જનુ ને મિત્ર મણેા કરેખા તમેરે,
તેથી નામ તમારું ધર્મરાય કહેરાય,
શરણે આવેલાનું સંરક્ષણ કરતા તમેરે

યમરાજ-સાણી વચને ત્હારાં અંતરે મહારું કારતારે,
જેવી તરસાને પાણીથી તપ્તિ થાય;
પુત્રી ના કરમાવી મહારી પાછો હજી માગતારે,

ખીજી ત્હારા સ્વામીના જીવિત સિવાય,
 ત્હારી ઇચ્છા પુરણ કરવા હું ઉભો અહીંરે,
 સાવિત્રી-ત્હારા તાત તણું ઘર પુત્ર વિના સુતું દિસેરે,
 હેને આપો ગુણિયલ સો પુત્રો યમરાય,
 તેના વંશ તણી આ વિશ્વ વિશે કાનિં વધેરે.
 ત્હારાં માત પિતાના સંકટ સરવે જાય.
 કવિ—એવું બોલીને સાવિત્રી કરજોડી રહીરે.

યમરાજ-ત્હારા તાત તણે ઘર ગુણિયલ સો પુત્રો થશેરે,
 થાશે દશે દિશામાં વંશ તણો વિસ્તાર;
 ત્હારાં માત પિતાનાં સંકટ સર્વ ટળી જશેરે.
 તુજને આપ્યું ત્હારી ઇચ્છાની અનુસાર,
 આવી દુર ઘણે પુત્રી જાતું પાછી હવેરે.

સાવિત્રી-ત્હારા સ્વામીની સંગે છું તો ક્યાં હું દુર ધુરે,
 મારું મન તો દોડે છે એથી પણ દુર,
 સ્વામી સંગે રેવું એ ભૂપણ સતીઓ તાલુંરે.
 ત્યાગી કાયાને જાયા ક્યાં જાયે દુર,
 સ્વામીના વિરહે સતીઓનાં જીવ્યું દોહાલુંરે.
 રાખે પૂણું કરોસો સજ્જનનો રાખી વિશ્વાસ,
 શત્રુ યિત્ર સદા સરખા માને છે સજ્જનોરે,
 આવે નહિ સુરજમાં અંધકારનો ભાસ,
 સજ્જનની સજ્જનતા કદીયે પલટાતી નથીરે,

યમરા-ત્હારાં વચનો શાણી અમૃતથી પણ મીઠકારે.
 મુજને તે સંભળતાં આવે પ્રેમ અથાગ,

મહારી પાસેથી વરદાનો ત્હારા હિતનારે.
ત્હારા સ્વામીના જીવિત વિણુ પીણુ કંઈ માગ,
ત્હારી ઇચ્છાને આધીન બની હિંમો અહીરે.

સાવિત્રી-મુજને આપો તો યમરાજ માયું એટલુંરે.

મહારા સ્વામીથી સો પુત્રો મુજને થાય !!!

મહારા કુળનું આ જમમાંહી માન વધે ગણુંરે.

મહારી વડિલ જનોના ચરણે પ્રીતિ થાય,

એવું બોલીને સાવિત્રી કર જોડી રહીરે.

યમરાજ-તુજને તેજસ્વી સો પુત્રો ઓ બાળા યશેરે,

ત્હારા કુળનું આજું વધશે જમમાં માન,

ત્હારી વડીલ જનોના ચરણે પ્રીતી વધશેરે.

માટે જ પાછી ધર તું થારો હેરાન,

એવું બોલીને યમરાજ લાગ્યા ચાલવારે.

*

* -

*

*

સાવિત્રી-બોલી સાવિત્રી સુણો યમરાજ વિનતીરે.

આપો હિતર મારા પ્રશ્ન તણો આ વાર,

મોટા માણસના વચનો મિથ્યા જાતાં નથીરે.

બોલ્યું અબોલ્યું મોટા જનનું નવ થાય,

જામે પ્રાણ પરંતુ વચન ચક્રી ફરતા નથીરે.

થાવા સો પુત્રો વરદાન તમે આપ્યું મનેરે.—

તે તો ફ્રમ સત્ય-યશે મહારાજ,

બાંધી લઈ જવા ધારો છો મારા નાથનેરે.

પળશે ફ્રમ કરીને વચન તમારું આજ,

કવી—એવું બોલીને સાવિત્રી કરજોડી રહીરે.

યમરાજ-પુત્રી ધન્ય ત્હને સાચો છે નિશ્ચય તાલ્લરોરે,
 બાળા ત્હેં મુજને વચને બાંધ્યો આ વાર,
 આજે નિશ્ચયના બળથી ત્હેં વશ મુજને કર્યોરે.
 લે આ જોડું છું પુત્રી તારો સરથાર,
 પામ્યો વર્ષ ચારસોત્રું આયુષ તારો પતીરે.
 મહારાં સૌ મરદાનો કુળશે તુજને દંપતીરે.
 જગમાં ઘર ઘર નરનારી ગુણ તહારા ગાય,
 પામી મુખ જગમાં અતે સાચે મુગતીરે.

કવિ—એવું કહીને અંતરધ્યાન થયા યમરાય,
 વાગ્યાં દેવ દુદ્ધંભી પુષ્પ તણી વૃષ્ટિ થઇરે.
 વળતી આવ્યા આશ્રમમાં સંગાતે દંપતીરે.
 સતીના અંતરમાં આનંદ અતિ ઉલ્લસાય,
 સહુને વીતકતી વાતો વિસ્તારીને કહીરે.
 પ્રેમે લાગ્યાં બન્ને વડિલ જનોને પાય,
 આપે અંતરની આશિષે સૌ નરનારનેરે.
 સરવે વરદાનો યમરાજનાં સસ્યાં થયારે.
 મળિયા વૈભવ સ્ત્રધળા પામ્યાં સુખ તમામ,
 અતે શ્રીહરિને સરસ્વે વસિને સુખિયાં થયારે.
 ખોલો જય જન્મઠહે સે, મિત્ર સુલાખીરામ,
 ગાતાં શિખનાં સરવે સહવર્તનકાળી-ગજોરે.

—શરદ પુર્ણિમા, અજવાળી રાતની ગરબી—

આસો માસો શરદ પુનમની રાતને,
 આદિલીઓ ઉગ્યોરે સખી મારા ચોકમાં

અસરો મારો દેરા સરખો દેવજો; સાસુડી દેરાં દેરી પુતળી.
 જોઃ મારો અશાડીલો મેદજો, જોડાણી મધુકે વાદળ વીજળી.
 દિસર મારો ચાંપલીઆનો છોડજો, દેરાણી ચાંપલીયા ફેરી પાંખડી.
 નણદલ માહારી વાડીમાંની વેલજો, નણદોષ તે વાડી માંહીનો વાંદરો.
 પરણ્યો મારો અનુર સુખાણુજો. તાણીને બાંધે નવરંગ પાધડી.
 એ પાધડીએ દશ દશ આંટાજો આંટેને આટેરે નવરંગ પાધડી.
 ગોરીનો પરણ્યો વહાણુ કમાવા જાયજો,... ...
 વહાણુથી લાવે ખારેક ટોપરાં... ...
 ખારેક ખાય તો ખટકે ગોરીની દાદજો.... ...
 ટોપરકું ખાય તો ગોરીને કુચા વળે... ...આસો.

શ્રી બહુચરાજનાં મહીના. —રાગ ગરમી—

અધતરે. ચીત ધણું બાંધુ, નમી નમી બહુચર આરાધું;
 મન માઈં જોખે જમ્મ લાગું, સેવને અંખપુર રાણી,
 વધશાખે, વાવલીઆ વાયા, માજના ઘંટ તજે આખ્યા;
 અંખાજની મોટી છે માયા... ...સેવને.
 જોડે, તો જીમતી છે સારી, હરિહર બલ થકી વસી;
 ગોખ ઉપર જવડું બલીહારી... ...સેવને.
 અપાડે મેઘ ધણું ગાજે, છવ શીર બહુચરને ધાજે;
 ચોધડીયાં તો અદ્ભુત વાજ... ...સેવને.
 આવણુ, સરવડીઓ વરસો. માજને સજસો તો તરસો;
 નીકર તમે અમહાતાં મરસો... ...સેવને.
 ભાદરવો, મધીપેરે ગાજે, મા સેવને સવસુખ તો ગાજે;
 કુડતાં બાવલી સાહજો... ...સેવને.

આસો, માસે આવી દીવાળી, આવ્યાં છે અંબા ને કાળી;
 ગરબે રમે મોટાં મહાકાળી સેવાને.
 કારતકે, કાયલડી બોલે, ના આવે કાષ્ઠ માજીને તોલે;
 તેજ જોતાં ત્રીભોવન ડોલે... સેવાને.
 માગસર, માનસરોવર નાહે, ચાચર આવી ગરબા તો માયે;
 સેવકની મા કરજો સાહે... સેવાને.
 પોષે, પ્રીત ધણી ધારી, પાંડવ લીધા ઉગારી;
 કોરવ સરવે ગયા હારી... સેવાને.
 માધે, તો મને નથી ગમતું, મન માઈં રહે છે ભમતું;
 મન માઈં માજીમાં રમતું... સેવાને.
 ફાગણે, ફર ફરતી હોળી, પહેર્યાં માએ ચરણાને ચોળી;
 કેસર બહુ છાંટયા છે ઘોળી... સેવાને.
 ખારે માસ પુરણ કીધાં, દહીતને દંડ ભલા દીધા;
 દેવતા સહુ ઉગારી લીધા... સેવાને.
 આસો સુદ બીજને બુધવારે, ખારે માસ કલા નીરધારે;
 વલ્લભની કરજો મા વાહારે... સેવાને.

—પંદર તિથિનો ગરબો—

પડવે, પાતાળીઆ ગીરધારી, મારે ઘેર આવજોરે લોલ,
 બીજે, બાળક બેઠું બહાર કે મેં સમગ્ગચુરે લોલ.
 ત્રીજે, ત્રણ ભુવનનો નાથ કે, મોતીડે વધાવીએરે લોલ,
 ચોથે, ચંચળ બોલી નાર કે, મથુરાંની વાટમારે લોલ.
 પાંચમે, પગલાં ભરજો પ્રેમ કે, મારે ઘેર આવજોરે લોલ,
 છઠે, છોમાળા ભગવાન કે, ભગતને તારજોરે લોલ.

સાતમે, સાદ કરે એક નાર કે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ,
 આઠમે, અવતરીઆ લગવાન કે, નીરખુ નાચનેરે લોલ.
 નોમે, વરત કરે એકનાર કે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ,
 દશમે, માર્યો મામા કંસ કે, મથુરાંની વાટમારે લોલ.
 એકાદશી, પરણી લાવ્યા નાર કે, સતલામા ખરીરે લોલ,
 બારશે, બહુ બળીઆ લગવાન કે, દીસોદીચ વાપીઆરે લોલ.
 તેરશે, ધન ધુવે એક નાર કે ગોકુળ ગામનીરે લોલ.
 ચૈદ્દસે, બનસી બટને ચોક કે, રાસ રમાડજેરે લોલ,
 પુનમે, પંદર તીથી થઇ પુરી કે. ગુણ ગાધ રહીરે લોલ.

વાસકીડા—શ્રીકૃષ્ણ રાધાનો ગરબો—

વનમાં છુલી પડીરે, પેલો ક્યાં ગયો કાતુડો.—ટેક.
 ઝરમર ઝરમર મેહુલો વરસે, પુરણ કરી છે હેલી,
 અધારે વનમાં મુજને મેલી, ત્યાં કોણ અમારું બેલી—વન૦
 ગોકુળ ગામની ગોવાલણી સહુ મહી વેચવા ચાલી,
 મારગ મળીયા માવણ, ત્યાં રોકી રાધે પ્યારી—વન૦
 મારગ મળીયા માવણ, મને રોવા સરખી કીધી,
 માથા ઉપરથી મહીની મટુકી, હાડાવીને લીધી—વન૦
 જસોદાજી આ લાલ તમારે, આડા અવળી ચાલે,
 સોળ સહજ ગોપીઓમાં, મન માને ત્યાં માલે—વન૦
 આમળ પાછળ મહેલ તમારાં, વયમાં અમારી મેડી,
 આસાશીમાં અમેજ રમતાં, સાન કરી શીદ તેડી—વન૦
 મોર મુગટ ને કાને કુંડળ, હરખે વાગે તાળી,
 આમળ પાછળ ગોપી નાચે, મધ્ય નાચે વનમાંની—વન૦

ભમરી ખાતા ભુધરજીએ, એવી માયા કીધી,
હરી તો અંતરધ્યાન થયા, એક સખી સંગાથે લીધી—વન૦
પુરખોતમને પમલે પમલે જોતી જોતી જાઉં,
નારાયણનાં દર્શણ વિણ હું, આકુળવ્યાકુળ થાઉં—વન૦
જોતામાં એક અપળા દીડી, તેને પુછી વાત
રાધા કહે અલિખાન આવ્યું ત્યારે, તજ્યો અમારો સાથ—વન૦
ઝાડે ઝાડે જોતી ચાલું. જમને જાણું હાથ,
તાલ જાણી ત્રીકમજીએ પ્રેમે ભીડી બાથ—વન૦
વંદાવનની કુંજગલનમાં મળ્યાં રાધે પ્યારી,
મયારામના પ્રીતમ મળતાં, વેળા અમારી વાળી—વનસ

ઓધવજીનો સદેશો (ત્રીજો)—રાગ ગરમ્પી—

ઓધવજી અપળા તે સાવન શું કરે, વાલા વિના તો વેહની પ્રગટી આગળે
સદેશો લાવ્યારે ભુડા વિજોગનો, નથી ખમાતો દઝયા ઉપર ડામળે.
જોગીડાં થઈએ તો જગમાં લાગિયે, ભોગીડાં કયમ ધરિયે ભગવો ભેળજે,
વિશ્વાસે વસું છું વલમ આવશે, અંજમાંથી ઉપડી રંમતી રેખજે.
જંમમની જીમતી તો સર્વે જાણિયે, સમીપ રહે પણ શરીરનો નહીં સંજો;
એકાંત વસવું એકજ આસને, ભેદ પડે તો પડે ભજનમાં ભંજો,
ફકીરી સાધ્યાનું ફળ પામિયે, દમન તજીને દીલ કરીએ દરવેસજો,
દેવને દેખ રે દીલ દેહારમાં, પોકારિયે શું પ્રભુ નથી પરદેસજો.
સંન્યાસી થઈએ તો સુખદુખ સાંભરે, વસ્ત્ર તજીને વનમાં કરિયે વાસજો,
પૂરણ પ્રીત વિના તો પ્રભુજી નહીં મળે, દેહ દમનમાં દુઃખડા પારે વાસજો,
જીતી તો જાણે ન્યાં ત્યાં જીવને, જતી ખરા જે જાણે જીવતી જાતજો;
અલખેલો મેલીને નહિં થાઉં આરજ, ભુલું નહીં કાંઈ દેખીને વળી લાતજો

બાહ્યજીને જાણે, સાચા બાળને, વિષ વિવેકી વેદ તણે લે જાણે.
રૂપિયત્તી રીઝીરે હરિના રંજમાં, પ્રેમ કરીને પૂજ્યા નંદ કુંભારજી;
ખટ દર્શન વાળાને તો દુઃખમાં ખરાં, બાંધું મારું મોહન સાથે મંનજી;
જ્ઞાન ગુહારથ તો મનમાં ગમતું નથી, સુંદર વરને સોંપ્યાં તનમન ધનજી,
આસારું જાણે તો શે નથી રાખતા, જપતપ સાધન જગતમાં હિતું કામજી;
વહોસ્તિયા વિના તો વસ્તું નહીં મળે, મધુકર એનો તો ન્યારો છેકામજી.
હરિ પાસે હતું તે અમને આપિયું અમ પાસેથી ભરી પ્રેમની પોકાજી;
રઘુનાથના રવામીને કહેજો એટલું, હેત હતું તે આશું હૈયાનું હોઈજી.
—કળેડાની ગરબી—

કાંચલડી કંકાડીને વાડકીમાં પાણી.....
નહાનો વર નવડાવા બેઠી. સમડી લઈ મઠ તાણી-લાલ કેમ કરીએ.
મારે કરમે કળેડુ લાલ કેમ કરીએ.....સા.
મારે જીમમાં વગેલું, મારે સમયરોમાં મેલું.....લાલ.
ટોપલીયામાં ધાલી હતું તો, કાકામળીયા મળી.
કાકેયળીએ પૂછ્યું તારો રોડો સગો એ લાગે.....લાલ.
બાઇજીનો બેટો ને નણદીનો વીરો, નહાનો છે પંજુ કંચ—લાલ.
રેટલા ધડુ ત્યારે ચાણુકીરે માગે ધન લઈને ઢીકા મારે હૈયામાં ભાલે
પાણીડાં જાડે તારે છેડે વળગ્યો આવે;.....લાલ.
ધન લઈને ધક્કામાર હૈયામાં લાલે.....લાલ.
હાથ પગ દોરડીને પેટ મોટું ગોળી.....લાલ.
ઉકરો જઈ કળસે મેરો, સમળી પાડે ઢોળી.....લાલ.
ગુણીયલ ગજરો. —રાગ ગરબી—

માલજી ગુંથી સાવ ગુણીયલ ગજરો, તારા ગજરોનો માનીશું મજરો.
તારા ગજરોનું આપીશું મૂલ, માંહી ગુંથને ગુલામનું પુલ.

જે તું કહીશ તે કરશું કશું... .. માલશુ.
 જેની તારી હોય ચતુરાઈ, તેથી કરજે તેની સરસાઈ,
 કાં બાકી ન રાખીશ આઈ... .. માલશુ.
 એવી કરજે કારીબરી એમાં, જીજિત હોય જોના જેવી જેમાં,
 મોહ પામે મુનિવર તેમાં... .. માલશુ.
 વર લાડકડાને રે કાજે, એવો ગુંથજે મળજે તું આજે,
 જેવો છત્રપતિને જામ... .. માલશુ.
 એમાં જીજિત જોવાજોગ નાણી, જીઓ અંગમાં ઉમંગ આણી,
 રીઝે રાજ અને વળી રાણી માલશુ.
 તને આપીશ હીરાનો હાર, વળી સોળ સારા શણગાર,
 ઉપર હેમની મહોર હળર... .. માલશુ.
 કવિતાની કીમત હિર આણે. એજ ગજરાનું મૂલ પ્રમાણે.
 દાખે દક્ષપત બીજા શું જાણે... .. માલશુ.

(હરીદાસ કૃત)—પાંડવને ગરબો—

ગરૂડ ચઢી આવજો ગીરધારી, લજ્યા મારી રાખજો મોરારી-ટેક
 જાવે મણુપતિને માધ્યે, ગુરને ચરણે જઈને નમીએ.
 ૫૬ પુજીને પાવન ચઢ્યે... .. ગરૂડ ચઢી.
 કુંતા માતા છે શુભ મનિ, સતી સાખી દુપદી,
 મારી વહારે ચઢે જદુવતિ... .. ગરૂડ ચઢી.
 ધર્મ રાજ તે ધર્મનું ધ્યાન, રક્ષા અનુનના વિશ્રામ,
 બીમ સદિત મહા બળવાન... .. ગરૂડ ચઢી.
 જોશી સહદેવને લાવે, તે તો પાંડુના પુત્ર કાવે,
 તેજસ્વંતા તે નકુળ આવે... .. ગરૂડ ચઢી.
 હસ્તિનાપુરમાં હોડજ ધારી, માંડ્યા ભૂત ને બાજી હારી,

પહેલે પાસે હસ્તિનાપુર હારી... ...ગરૂડ ચઢી.
 બીજે હાર્યો તે ગયું લાંડાર, ધમ્ રાજા કરે વિચાર,
 એમ હાર્યા તે વારંભવાર... ...ગરૂડ ચઢી.
 ત્રીજે હાર્યા તે ચતુર યુદ્ધાવી ગયા ઘુન વિદ્યા થકી હારી,
 ચોથે હાર્યા દ્રોપદી નારી... ...ગરૂડ ચઢી.
 પાંડવ હાર્યા ને હિંમત મેલી, એમની વાત તે વિશ્વમાં થએલી
 બહુ નામી થજો મારા બેલી... ...ગરૂડ ચઢી.
 એવે બોલ્યા દુર્યોધન અહંકારી, તેડી લાવો પાંડવની નારી
 એમ સભામાં બોલ્યો પોકારી... ...ગરૂડ ચઢી.
 એવે દુશાસન, દોડતોરે આવ્યો, સભાને સમાચાર સંભળાવ્યો,
 કેડ સાઈને ચોટલો ઘડી લાવ્યો... ...ગરૂડ ચઢી.
 સુણી બોલ્યો દુર્યોધન અહંકારી, બોલે બેસો પાંડવનીરે નારી,
 એમ સભામાં બોલ્યો હોકારી... ...ગરૂડ ચઢી.
 ત્યારે સતીએ દીધેરે શ્રાપ, તને લાગ્યું પૂર્વનુરે પાપ,
 બોલે બેસશે સોઠ સંતાપ... ...ગરૂડ ચઢી.
 બોલે બેસે મદા ભીમ ફેરી, તને કાળે લીધોછે ઘેરી,
 બધું યાદવકુળ કયું જેરી... ...ગરૂડ ચઢી.
 દુર પંથ છે દારીકા ગામ, સોને સુતા છે સુંદર સ્યામ,
 મારી વારે ચઢો ધનશ્યામ... ...ગરૂડ ચઢી.
 હરિએ ગરૂડ કર્યો તૈયાર, ત્યારે બોલ્યા રુદ્રિમણી નાર,
 તમે કયારે પધારો ભર્તાર... ...ગરૂડ ચઢી.
 સતીને ભરીરે સભામાં આણી, એનાં ચીર લેજો દુષ્ટ તાણી.
 તેની વારે 'ચઢું' છું સણી... ...ગરૂડ ચઢી.
 પ્રભુ ભરીરે સભામાંરે આવ્યા, પંચાળીના પટકુળ લાવ્યા,

કર સાહીને ચીર પહેરાવ્યા,મરડ ચઢી
હરિએ નવસેં નવાણું ચીર પૂર્ણ, તેમાં એકે નથી બધુરાં,
લક્ષ્મી કામમાં પ્રભુ છે ચૂરા... ..મરડ ચઢી
જે કાંઈ પાંડવનું પદ મારે, તેને કાઢી ઘસ ફળ મળશે,
હરિદાસનું કારજ સરાશે... ..મરડ ચઢી
મીરાં-ચરિત્ર.—રાગ ગરબી—

મીરાં મન મોહનયું માન્યું;.....
વરિયા વરિયા શ્રી ગીરધરલાલ, જાણે જગ નથી કાંઈ જાનું,
જેમલ રોકોડળી દીકરીરે, સુણો, મીંડતા એનું ધામ;
રૂપ ગુણ કાંઈ સમોવડ નહીં, રૂકું ધયુ" મીરાંઆઈ નામ-મીરાં.
જેશીએ વાંચી જન્મોતરી રે, તેણી લખ્યું નીકળ્યું એહ;
વરશે વિશ્વંભર નાથને રે, કરશે નંદ કુંવરજીથું નેહ-મીરાં.
ઉદ્યોતપુરનો રાજો રાજ્યો રે, તે સાથે કરી છે સગાઈ;
પરજીવને વળાવ્યાં સાસરે, કંઈ લૌકિક રીતે મીરાંઆઈ-મીરાં.
દેવીને દેવા વધામણી રે, ચાહમાં વરકન્યા સહુજન;
રાણે પારવતીજી પુજ્યાં રે, મીરાંનું તો મોહનમાં મન-મીરાં.
સાસુ કહે સૌઆગ્ય વધેરે વહુ, નમો શક્તિને પાય;
મીરાં કહે મસ્તક મારું નહીં નમે, વિના શ્રી મિરિંદરધર રાય-મીરાં.
સાસુ કહેરે સામી બોલી આજીવી, મારે નથી એ વહુનું કામ.
પુત્રને કહ્યું એહને રાજો પરી, એક ન્યારું રચાવો એનું ધામ-મીરાં.
એવું સુણીને મીરાં મગ યયારે, ભલું થયું ભાંગ્યો જંગળ;
સાધુની સગે દિનરેણુ નિર્ગમથું સુખે, સેત્રીયું શ્રી ગોપાળ-મીરાં.
નંદ નંદન સાથે ન્યારાં રહ્યારે મીરાં, હરિજન આવે ધણા ધેર;
નિત્ય ભજન કથા કીર્તન આરંભ, હરિનાં-ને કરે લીલાલેહર-મીરાં.

દે આવી મીરાંબાઈની પાસે, લાભી આ શો માંડયો ઉત્પાત;
 પ્રેરે રાણાજીનું કુળ લગવ્યું વહુ, મહીએર લગવ્યાં માત તાત-
 મર આબ્રજ્ય પેહેરો અનુપમ, સળે સુંદર શશુમાર;
 લે પધારો રાણાજી તણેરે, રમી રીઝવી હ્યો ભરથાર-મીરાં.
 રાં તિલક આ શી ! તુલસીની માળા, નાચો કુદો વેસગીને વેપ;
 । મુઝી દો સાધુ સ-તનોરે, રાણેજી તો કરે સુણી કલેશ-મીરાં.
 । કહેરે બાઈ કલેશ ટળવાનો, એકજ છે હિમાય;
 ને તણાજીને સાધુને સેવે પ્રેમે, નૃત્ય કરીને હરિ ગાય-મીરાં.
 । સોનું રૂપું પહેરે શું સુધયુંરે, કલાડી નાખો એ ડાક ડમોળ;
 રાં તિલક ધરી સાધુઓમાં બેશો, ચાલો પહેરો તુલસીની માળ-
 । પણ જાઓ શીદ સાધરેરે, બાઈ વધા વધાજો જ્ઞાને દેહ;
 ગમતા મોહનવર સાથે તમે, સરવ તજીને કરો સ્નેહ-મીરાં.
 ને તમારી માતને રે વૃદ્ધ થયાં જોવિંદ ગુણુ ખાંચે;
 વિના કોટિ દેવ શેવશો તોએ, જન્મ મરણ નહીં જાંચે-મીરાં
 । એમ હણકતી ખીજતીરે, બાળા આવી બાંધવની પાસ;
 લાઈ લાભી કહે છે જાઓ વેરાગી, સહુ મુઝી દો રાજ અવાસ-
 । સુણીને આવ્યો રોષ રાણાને, પ્રેયો સેવક મીરાંને અવાસ;
 ॥ ખખર છે શા રંઝમરિ, કોણ કોણ બેઠું છે એની પાસ-મીરાં.
 ખરે આવી એમ કહું ને, નથી ત્રીજું માણસ આ વાર;
 જી સાથે કોઈ પુરૂષ ખીજે છે, ધરમાં જઈ રહી છે યૈયેઝર-
 તામાં રાણો જ્યો રાતડોરે, ખેંચી ખડ્ગ ધાયો છે તેણીવાર;
 । મીરાંને મહેલે એકલોરે, કાઈ આવે ના બાઈ દીધાં દાર-મીરાં.
 વી જોયું તો મીરાં એકલીરે, પ્રભુએ તેને ના દીધું દર્શન;
 હું મીરાંને ખેલો પુરૂષ ક્યાં છે, તાહરે વાગ્યું નેણું લગન-મીરાં.

ક્યાં છે પુછો શું રાણા રોષમારે, તે તો સધળે વસે છે ભરપૂર;
 ધ્યાનમાં જીએ જોગી, પ્રેમી પ્રત્યક્ષ દેખે, રહે છે દુષ્ટ થકી દુર-મીરાં.
 કાઢાડી નાખોજી આ કલેશ કપટ, સત્સંગે નિર્ભય કરો મન;
 પ્રેમ ભક્તિએ પરબ્રહ્મ ભજો તો, તમને થાય તેહનાં દર્શન-મીરાં.
 એવું સુણીને આમ લાગી ધણીરે, પણ ભાવ ના સમજ્યો ભૂપ;
 ક્રોધ કરીને શસ્ત્ર વાવરે એહવે, દીઠાં મીરાંનાં એ રૂપ-મીરાં.
 તોયે મુરખ સમજ્યો નહીરે, મન સાથે ન કીધો વિચાર;
 બીજું ખડ્ગ એણે ખેંચીયુરે, ત્યારે હરિએ દેખાડી મીરાં ચાર-
 છોભો પડ્યો ને પાછો ફર્યો, રાણો આવ્યો પોતાને ઘેર;
 વિષનો પ્યાલો મોકલ્યો પીળે, કહાવું રાણાએ આણી ઝેર-મીરાં.
 લીધા મીરાંએ મન મગ્ન થઇનેરે, પ્રભુને દેખાડી કયું વિષપાન.
 અમૃત સરખું થયું ગયું રે, એનો સમર્થ ધણી ભગવાન-મીરાં.
 મારાખાઇ આવ્યા વૃદ્ધવનમાં રે, પ્રેમે નીરખ્યા શ્રી વ્રજરાય;
 શ્રી જમુના પયપાન કયું ને, કરી જીવા ગોંસાઈને શિક્ષાય-મીરાં.
 હરિજન જાણી મીરાંએ મળવા કહાવ્યું, તેણે કાવ્યું તાગ્નેઉ સ્ત્રીનું મુખ;
 મીરાં કહે સાડું થયું સવાઈ મુજને, પર પુરૂષ બેઠેથી દુઃખ-મીરાં.
 આજ લગી હું એમ જાણતી જે, વ્રજમાં કૃષ્ણ પુરૂષ છે એક;
 વૃદ્ધવન વસી હજી પુરૂષ રહ્યા છો, તેમાં ધન્ય તમારે વિવેક-
 એવું સુણીને જ્ઞાન પામિયારે, જીવા ગોસાંઈ મળ્યા છે સામા ધાઇ;
 હજીમળીને હરિની વાત કરીને આવ્યાં, મેવાડ દેશ મીરાંનાઇ-મીરાં.
 કરી તૈયારી ચાલ્યાં દ્વારિકારે, પ્રેમે નિરખ્યા શ્રી રણુછોડ;
 વસ પુરીને પ્રભુની પાસે રહ્યાં સદા, પહોંચ્યા છે મનના કાડ-
 પાછળ પસ્તાવો રાણાને થયો રે, મધુ ઉતરી મનનું ઝેર;
 મુખે માગે તે આપું તેહને જે કાઇ, લાભે મનાવી મીરાંને ઘેર-

રા ઉપરી તેડાં મોકલ્યાં રે, આવીને લાગ્યા સહુ પામ;
જી પધારો મેવાડમાં વહેલાં, રાણાજી તો અજ ન ખાય-મીરાં.
ત્યાં લગી તમે રહેશો દારિકરે, ત્યાં લગી કરું અપવાસ;
અહ દેખી મીરાં વિદાય માગવાને, આત્યાં શ્રીપ્રભુજીની પાસ-
રેએ હકીકત સાંભળી રે, હસી ચાંપી હૃદયા સાથ;
કૃષ્ણ સ્વરૂપમાં સમાધ ગયારે મીરાં, જે જે શ્રીદારિકા નાય.
રિત આ મીરાંખાઇતું રે જે કો, શિખે સાંભળે ને ગાય;
મ ભકિત તેહને મળે ને તુઠે, દયાનો પ્રીતમ વજ્રસય—મીરાં.

યારે રામચંદ્રજી તથા લક્ષ્મણજી વનવાસ ચાલ્યા ત્યારે સીતાજીએ
કહ્યું કે હું પણ સાથે આવીશ, તે સમે રામચંદ્રજીએ કહ્યું કે
તમે પિયરે જાઓ અથવા અહીં રહો.

૧ વિષેનું ઘોળા—

મ લક્ષ્મણ વનમાં સીધાવનાં, સતી સીતાને આવતાં સાથ,
હે રહુનાથ... .. પધારો પિયરે ભણી.—(ટેક)
નહિ તો અહીં રહો સસરાના રાજમાં હેતે હળી મળી સાસુ,
ગાથ, નહિ તો જોડી હાથ... .. પધારો.
મમે વસ્તીમાં નહિ વસીયે વનીતા, અમે કૂંરશું જઈ વનવાસ,
મે પામે ત્રાસ... .. પધારો.
સાથે રય કે ઘોડું નહિ રાખીએ નહિ રાખીએ દાસી કે દાસ,
તમ અમ પાસ... .. પધારો.
મે કોસનો પંથ કીધો નથી, ચરણે ચાલવાથી પામે થાક,
મીટી ખેંચો નાક... .. પધારો.
અમે વનજી આઘ ખુશીમાં રહેશું, કોઈ દિવસે તો કેવળ શાક,

વિન હુણુ પાક... ... પધારો.
 વનમાં નથી મંદીર વધી માળીયાં, નથી પહોડવા કાજ મલમ
 રંગીત નવ રંગ... ... પધારો.
 કરશું ધાસ કે પાનની ઝુંપડી, સુવા સાથરો તે ખુંચે અંગ,
 એમાં શો ઉમંગ... ... પધારો.
 વનમાં હીરના ચીર તો નહીં મળે, વનમાં નહિ મળે ફરતાં
 પ્રલેસ કે તેલ હુપેલ... ... પધારો.
 વનમાં નહીં મળે સાશી સાહેલીયો, કરશો કે સંગ ખાતપથી,
 ખેલ ઉમંગ ભરેલ... ... પધારો.
 ઉણુકાળે વાસે હિંના વામરા, એવું દેખીને થાશે ઉદાસ,
 આવે જ્યારે જેઠ માસ... ... પધારો.
 વરસે મેઘને ઝબકશે વીજળી, તેવે ટાણે તો તર તળે વાસ,
 નહીં છત પાસ... ... પધારો.
 વનમાં ધાતકી રહે છે રાક્ષસ ધણા, ચારે તરફ ફરે બહુ ચોર,
 જેનું ધણું જોર... ... પધારો.
 વનમાં વાધ વરને વાંદર જેવાં ધણાં વિચરે જનાવર ઘોર,
 બચે નહિ ઠોર... ... પધારો.
 મોટા પર્વત દેખીને માનની, તમને નજરે જોયા નહિ જાય;
 દોઢે ખાવા ધાય... ... પધારો.
 તમે રાજકન્યા કાયા કોમળી, વનવાસનાં દુઃખ ન વેઠાય,
 કાયા કરમાય... ... પધારો.
 રણમાં અંધાર દેખી ડરો ધણાં, નથી નિસર્ગ કદી ધર્યાર,
 છો નાણુક નાર... ... પધારો.
 તમે છોટી ઉમર સોળ વર્ષનાં, નથી સંકટ વેઠ્યાં જમાર,
 તમે કોઠવાર... ... પધારો.

પરણી આવીને પીઅર ગયાં નથી, તમને મળવાને ઇચ્છે છે,
માય, ચોંપે ચિત્ત આય પધારો
રાગ જલકેશ તમને ઝંખે ઘણા, તેમના સદેશ આવે સદાય.
તેમાં પાછાં જાય પધારો.
જ્ઞાન જ્ઞાતનાં જોજન જાવતાં, તમને મોકલશે મહિમાજ,
પુરાવીને થાજ પધારો.
અમે અવધે ફરી જ્યારે આવશું, લેશું સ્નેહે તમારી સંભાળ,
ત્યારે તત્કાળ પધારો.
ફડી મિથિલાપુરી મન માનતી, તેમાં પામશે પરમ વિજય,
બાપને મામ પધારો.
ગોરી તમને અમે તેમ હું કરું, એમ દલપતરામનો સ્થાન,
કહે રાગ રામ પધારો પિયર લણી.

—: પછી સીતાજી બોલ્યાં તેનું ધોળ :—

એવું સાંભળી સીતાજી કહે સુણો સુંદરસ્થાન સુમણ,
ખ્યાત મારા પ્રાણ... .. સાથે રાખો સ્નેહથી.—(૨૬)
જુદાં પડવાની વાત વાંછા કહો, તેતો બોલ લાગે તીક્ષ્ણ
બાણ, રધુકુળ લાણ સાથે રાખો.
સ્વામી જ્યાં તમે ત્યાં ધર માહરું, તમથી વેળળી તે પરદેશ,
હું જાંખુ હમેશ સાથે રાખો.
તમે જોગીને વેશ જો ધારશો, તો હું જોમણનો ધર વેશ,
જટા કરું કેશ સાથે રાખો.
સ્વામી તમેરે સુખી તો સુખ માહરે, તમે દુઃખમાં તો દુઃખ
મારે દેહ, એમાં શો સદેહ... .. સાથે રાખો.
જે કામ પરજ્યા પછી રહે પીમરમાં, અવતાર બળ્યો ધીક

એહ, મુઘી જેવી તેહ... સાથે રાખો.
 સ્વામી તમ વીના મંદીરને માળીઆ, લાસે પર્વત મોટા
 સમાન, વસ્તી તો વેરાન ... સાથે રાખો.
 મહાવનમાં ભરી વસ્તી લાશસે, જ્યારે પામીશ દર્શન દાન
 કૃપા નીધાન ... સાથે રાખો.
 સાધુ સસરાને માત પીતા સહિ, બહે જીવો-કરો રૂડા રાજ,
 મને મહારાજ ... સાથે રાખો.
 સ્વામી શું કરું લાલ બોળાદને, સ્વામી શું કરું સઠપર સમાજ,
 કેતું નથી કાજ ... સાથે રાખો.
 સાધુ સગપણ જગમાં સ્વામી તાણું ખીજે સ્વાર્થી સધજો,
 સંસાર કુટુંબ પરીવાર ... સાથે રાખો.
 મારા લાડ પાઘણ તમે લાલજી, ખીજે નથી આંસુનો લુંતાર,
 કે એકે આધર ... સાથે રાખો.
 કાયા પ્રાણ ચડી જો જીવી રહે, તો હું તમથી જીવી પડું છોક,
 જીવું તજી ટેક... સાથે રાખો.
 જો દોષ જળથી જીવી પડી માજલી રાજે દુધમાં કરી વીવેક,
 જીવે પણ એક... સાથે રાખો.
 તમે સુખના સાગર રહો વેમળા, પછી શું રાજને પાટ,
 હવેલીના ઠાઠ ... સાથે રાખો.
 મને હીરનાં ચીર મમે નહિ, મને ન મમે ધરેણાંના ધાટ,
 મટાડો ઊંચાટ ... સાથે રાખો.
 હું તો તમને દીડે થાઉં દેખતી, અણુ દીડે તો આંધળી બીત,
 જન્મી એ રીત... સાથે રાખો.
 મેં તો સ્નેહ તોડ્યા સહુ લોકથી, બાંધી તમ સંજે પુરણ પ્રીત

ચોરાયું છે ચીત... .. સાથે
જન્મવું જીવન તમથી જીવ્યા પડી, હોય વિધવિધનાં પકડાન.
તે વિધનાં સમાન... .. સાથે રાખો,
કરીએ ભોજન તમ સંગે ભાવથી, હોય કેવળ શાકને પાન,
તે મેવા સમાન... .. સાથે રાખો.
પડશે તડકાને તાપ વૈશાખના તે તો જણીશ ચંદ્ર પ્રકાશ,
રહી તમ પાસ... .. સાથે રાખો.
મુજને મેલીને પંથ પધારશો, આવી મળવાની ધરશો ન આશ
નિશ્ચયે પામું નાશ... .. સાથે રાખો.
કરંતી વાત ઢળી પડી પરણીએ, સતી જનકી થઈ નીરાશ,
કહે લેતી શ્વાસ... .. સાથે રાખો.
દયા કરી દેવ દલપતરામના, સતી સીતાને દેખી થયાં ઉદાસ,
જતાં વનવાસ... .. સાથે રાખ્યાં સ્નેહથી.

રામચંદ્રજીએ સીતાજીને કાગળ લખ્યો તેનું-ધોળ,
સ્વસ્તિત્રી પુર લંકા સોહામણી, ત્યાં રાજે છે જનક કુમારી,
રહો અખંડ એવાતણુ તમતાણું, એવી આશીર્વા વાંચો અમારી.
ગોરી દૈવના જોગે જીવ્યાં પડ્યાં, પણ પ્રાણ મારો તુજ પાસ;
એકું બાગ બગીચે કે બંગલે, રહેું તમ વિના અધિક ઉદાસ.
તારો સ્નેહ ધડીએ ધડી સાંભરે, તારો ભાવ ભુલ્યો કેમ જાય,
તારા હેતથી દેહું ભરાય છે, તે તો લેખનથી ન લખાય
મારે અર્થે તમે બાળપણ થકી, તજ્યો સઘળો પીયર પરિવાર.
મારાં લેશ વચન નહિ લોપિયાં, નથી કાપિયાં કદીએ લગાર.
તારી નમ્રતા અમ્રતથી ગળી, વળી સોજીતો શાન્ત સ્વભાવ.
જેથી મનની ઉદાસી દુરત મટે, તારા બોલનો એવા બનાવ.

ગોરદિ તારા ગુણુ કેમ વીસરે, કેમ વીસરે વીલાપ ભયાં વેણુ.
 હેતે હસ્તુ વદન તાર વનીતા, મારાં નીરખવા તલપે છે નેણુ.
 દિવસે તુજ વિના દિલમાં ગોડે નહી, પીવું પાણી કે જમવું અનાજ
 રાતે રોષ્ટને આંખ્યો રાતી થઇ; હોઝ પુછે તો આવે છે હાજ.
 ગોરી મનમાં ધીરજ ધરી રાખવી, કાલે ભાંગજો ભવના વીજેગ.
 નેથી રીજે આપણને જગપતિ, એવો અહોનિશ કરજો હિધોગ.
 ને ને વૃદ્ધ પડોશીયો ગુદ્ધ છે, તેને પ્રીતથી કહેજો પ્રણામ,
 વીલીક્ષણુ મારા મીત્ર ખસીતને, કહેજો જરૂરું હોય જો કામ.
 જોષ્ટતી વસ્તુ જરૂર મંભાવજો, કશી વાતે મુઝાસો ન મન.
 કાલે દેખીશું દીવસ આનંદના, જાસે વીસરી દુઃખે ભયાં દન.
 ને ને પ્યારી તમારી સાહેલીયો, તેને પણ મારા કહેજો જુહાર.
 સાસુ સસરાની આશીષે સુંદરી, મળશું જામની ને ભરથાર.
 વધે સ્નેહ ને સંપ સ્ત્રજન સાથે, તેવી તન મન રાખજો દેવ.
 જામે થોડી અવધે હવે આવીશું, એમ લખે દલપતરામનો દેવ.

—કૃષ્ણજીના દશ અવતારનો ગરબો—

કૃષ્ણ કનૈયાને જઇ મળોરે, હરી હમયાના હાર મારા બહાલા
 પહેલે રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો મન્ડા અવતાર મારા બહાલા.
 શંખાસુરને મારીયોરે, આપાખ્યા ઘણાના વેદ, મારા બહાલા.—૬૦
 બીજેને રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો કન્ડા અવતાર મારા બહાલા,
 કન્ડે તે સાગર ડોળીઓરે, ચૈદ રત્ન કાઢ્યા બહાર; મારા બહાલા—૬૦
 ત્રીજે ને રૂપે શ્રીહરે, ધર્યો વસહ અવતાર મારા બહાલા,
 પૃથ્વી દાંતમાં ધાલી લાવીયારે, ગદતી રસાતાળ, મારા બહાલા—૬૦
 ચોથેને રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો નૃસીંહ અવતાર મારા બહાલા,

હીરણ્યાકશ્યપને મારીયોરે, પ્રહલાદની કાધી સહાય મારા બહાલા-૩૦
 પાંચમે રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો વામન અવતાર મારા બહાલા,
 બળી પાતાળે ચાપીઓરે, આપ ચયા છડીદાર મારા બહાલા-૩૦
 છઠ્ઠે ને રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો કૃષ્ણરામ અવતાર મારા બહાલા,
 કૃષ્ણરામે કૃષ્ણી કૃષ્ણીરે, કાપ્યા સહઆબ્ધુનના હાથ મારા બહાલા-૩૦
 સાનમે ને રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો રામ અવતાર મારા બહાલા,
 રામે તે રાવણ રાણયોરે, દેવાને કાધુ સુખ મારા બહાલા-૩૦
 આઠમે ને રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો કૃષ્ણ અવતાર મારા બહાલા,
 કૃષ્ણે તે કંસને મારીયોરે, આપ્યું ઉગ્રસેનને રાજ મારા બહાલા-૩૦
 નવમે ને રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો બુદ્ધ અવતાર મારા બહાલા,
 દશમે ને રૂપે શ્રીહરીરે, ધર્યો કલકી અવતાર મારા બહાલા-૩૦
 કાલીગાને મારીયોરે, કમળા કેરા કંથ મારા બહાલા-૩૦
 નરસીંહ મહેતાની હુંડીના ગરબો:—

મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે, શામળા ગીરધારી;
 પ્રભુ એક તમારો આધારરે, શામળા ગીરધારી-શા.
 પ્રહલાદની પ્રત રાખવા, ધયુ નરસીંહ રૂપ;
 થંભયકી બહાલો પ્રગટીયોરે, વહાલો માર્યો હીરણ્યાકશ્યપરે-શા.
 નીલાડામાંથી બળતો ઉગાર્યા, બીલાડી કેરા બાળ,
 ટીટાડીના બહાલે ઇંડા ઉગાર્યા, હરી હેતે ચયા રખવાળરે-શા.
 વાણીયાને વીમાસણ કરી, ને મંચાઓ માટીના અહાર;
 ખાંડણીયામાં બાળક ખાંડીયો, તમારી મરણ પ્રમાણે મહારાજરે-શા.
 રાણાજીએ કાળ વધારીયો, મીરા કારણ મહારાજ,
 જેર ધોળ્યાં તે અમૃત કર્યાં તમે, જેરનાં જાણુ હારરે-શા.
 મગેવ કેરે કારણે ચક્રર ધરીયું હાથ,

સુધન્વાને કારણે તમે, તેલમાં તળાયા નાયરે-શા૦
 શીખીરાજની માટી-જાએ, તોળાણી, ખાલી કર્યા શરીર;
 ધર્મ કેરે કારણે તમે, કોલા, કે'વાણા મહારાજરે-શા૦
 સાડા ત્રણસો ખોડલાં નામરનાં, બુનાગઢ મોજર;
 તેમાં નથી મારે નોતરં, મને, નાતે દીધો તીરકારરે-શા૦
 ઝુંપડી તારા સેવકની, જમવા નથી જર;
 બેટી બેટો તો વળાવીયાં હવે, વળાવી ધરતી નારરે-શા૦
 ગરથ તો મારે ગોપીચંદનનું તુલસી હેમનો હાર;
 સાયું ધરેણું મારે શામળો શ્વરી, દોલત તે ઝાંઝને પખાજરે-શા૦
 હું નથી મોટો લાખુ પતી, હું નથી શેઠ શાહુકાર;
 નરસીંહ મહેતાની વીનતી હું તો, નામરમાં છું કંગાળરે-શા૦
 શેઠ તો દારકાંપુરી વરો, શામળશાહ જેનું નામ;
 હુંડી લેજો હાથમાં મોહન, કરજો પછી બીજું કામરે-શા૦
 તીરથવાસી ગામમાં ફરે, પુછે નામ ને ઠામ;
 મલીએ મલીએ ફરી વળ્યા, અહીં નથી શામળશાનું નામરે-શા૦
 ધુતારે ધુત વિદ્યા કરી, અમને કહેતું હતું બધું ગામ;
 ઠમારે કરી ઠેકડી, અમારે પુર્વ જન્મના પાપરે-શા૦
 તીરથવાસી ગામમાં ફરી, નીકળ્યા ઝાંપાપાર,
 ત્યારે રૂપ લીધું વા'લે વણીકનું, વા'લો થેઠ થયા તત્કાળરે-શા૦
 કાને કુંડળ જળહળે એના. તેજ તણો નહીં પાર;
 બાંએ બાળુચંધ બેરખા, હરીને હૈયે છે હેમના હારરે-શા૦
 હુંડી લાવો મારા હાથમાં, શામળશા' માર નામ;
 હમેશા લખજો હુંડીયું, કે'જો વાણોતર સરખુ કામરે-શા.
 હુંડી હાથો હાથ આપી, વા'લે પુરી હપ્પાની હામ;

નરસીંહમહેતાનો સ્વામી શામળો, વા'લે નવખંડમાં રાખ્યું નામ.
 મારી હુંડી સ્વીકારે મહારાજરે શામળા ગીરધારી
 માથે ધણી ધર્યો કીરતારે શામળા ગીરધારીરે
 મને કામની નથી પરવારે શામળા ગીરધારી
 મારે શામળીયા જેવે સરદારે શામળા ગીરધારી
 તમે શામળીયા લેજો સારરે શામળા ગીરધારી.

ઝોધવજીનો સંદેશ [૧ લો]—રાગ ગરબી—

ઝોધવજી અમ સાથે રસિયો રૂચણે, રીસાયા કેમ કહોને દિલની વાતજો;
 આંદીને છુટી તો નવ અમે જાણીએ મોહનજીના મનમાં મોટી ખાતજો.
 લક્ષણ સૈ જાણ્યારે લોલી લાલનાં ગુણવંત છે પણ માયોના જોવાજો.
 આદિરડો શું સમજે રસની રીતમાં, કાનુડો કાંઈ કુંડા ચઢાવે આજો;
 જીવન સંગે રમવા જોગન જાળ્યાં બાળપણમાં ખાતે કરતા ખેલજો,
 મનડાની વાતોરે સૌ મનમાં રહી મેલી ગયા કાંઈ દુખડા કેરી હેલજો;
 વચને અમે વાહારે એ વિહારે જાતાં જાતાં જુડો દીડો ફાલજો;
 છોકરડા સરખેરે અમને છેતર્યા તજી મયો એ તરકરનો શો તોલજો;
 મહિષરિયે જાઉં તો મુજને ખીજવે સાસરિઆમાં સાસુનો સંતાપજો,
 નહાની લે નણુદલરે માથે જોડડે પુરણુ લાગ્યા પાડોસણુના પાપજો;
 દુખડાંની વેળાએ સુખડાં સાંભરે અંત સમે તો કાઠ ન આવે કામજો;
 સમપણુ તો સોનુરે પીતળ પ્રીતડી વહાલપણુમાં વેર કરી ગયા મ્યામજો;
 દયા નવ આવીરે દિલથી ઉતર્યા દાસીનો તો દોષ ન જાણ્યો કાંવજો,
 પરમેશ્વર જાણીને પ્રીતે પૂજતાં, હરિજીને અમે હાથે કરતા ધ્યાનજો.
 લાણુકારા વાગે છે જોગન પીરજતાં, જમણુ કરીને હરિની વાટજો;
 સંસુજી પૂછેરે વહુ તમે સાંભળો રસોઈ કરતાં આવડો શો ઉવાટજો.
 અવજાણને ગુણુ શારે અમળા રાંકના વાંક ધણો પણ વનિતા સંચ શુ વેરજો;
 રણુનામજીનાં સ્વામીને કહેજો એટલું ધણી મન હવે પ્રણુ પધારો ધેરજો.

ઓધવજીનું સદેશો (બીજો) — રાજ ગરબી —

ઓધવજી સદેશો કહેજો શ્યામને મારા સમ જો મૂકી મનનો મેલજો;
કાનુડો કપટીરે આવડો કેમ થયો જળ કરીને છેતરિયે નહિ છિલજો.
આટલા દિવસરે આવું નવ જાણતી ધરથી ન જાણ્યા ધૂતારા ઢંગજો.
પાણીડા પીનેરે ધર થું પૂજિયે જાળપણમાં કીધો એ શું સંગજો,
આણતેડયા જાતારે નંદને આંગણે વણ કરાવ્યા કરતા ધરના કામજો,
એવેરે મિશે જઈ મળતાં કાનને પલકે પલકે કરતી હું પરણામજો,
દિવડા મિશેરે દુર થકી આવતી વનો કરીને વળતી વારંવારજો,
મોહનના મુખનારે લેતી મીઠાં જશોદા મુજને કહેતા નિર્લજ નારજો;
માડીથી જાનારે મેવા લાવતા વાટકડીમાં દોંતા ગૌરી ગાયજો;
દુધને કહિયેરે હરિને સિંચતા મેં જાણ્યું ને જીવન મોટા થાયજો;
વેરીડાં કીધારે વ્રજના લોકને વાલા કીધા ગોપી ગિરધરલાલજો
પ્રલહિયે પાંખડિયે હું નહિ કુચતી કેમ વિચારું વિઠલજીએ બહાલજો;
જમણી જમતારે જીવન પ્રાણને પવન કરીને પેઢાડતી પયંકજો;
એવરે સુખડાંનો સુખને વહી મયાં વેરી વિષતાએ અવળા જામિયા અંકજો
આમૂષણ ધરતારે હરિને અતિ ધણું, મોર મુગટને કુંડળ ઝળકે કાનજો;
રાજખી રીતિએ મોહન માલતાં, નિત્ય નિત્ય નિરખી જોતી નવલે વાનજો;
વાસીદું વાળંતા ધરતી માતનું, રખે રજા હિંડે રસિયા અંગજો,
આંખલડી આજળથી હરિ નવ મૂકતી, શા માટે હરિતજીએ અમારો સંગજો.
દુઃખડાંની વાતારે ક્યાં જઈ દાખ્યું, કહિયે છિયે પણ કહ્યું ન માને દાયજો;
કુવાની જાંવડી તે કુવામાં સમે, તરકરતી માંદ ફાડીમાં પેશી રાયજો.
અમારા અવશુરે હરિના શુભ ધણા, જોઈ નવ કરિયે વડા સંધતિ વેદજો,
રઘુનાથના સ્વામીને કહેજો એટલું, મળવા આવે અનમાં રાખી મેહેરજો.

છાકરીઓની રમત. —રાગ ગરબી:

તમને કંઈ વહુ ગોરાં ગમશે લાલ અચકો મચકો કારેલી...અચકો.
અમને રૂખી વહુ ગોરાં ગમશે રાજઅચકો.
એ હીંગણોને શું કરશે રાજ... ..અચકો.
એ હીંગણી કામણુગારી રાજ... ..અચકો.
એને ઉંચી મેડીએ બેસારશું રાજ... ..અચકો.
એને ટોપલો ધરાણું ધાલશું રાજ... ..અચકો.

નરસંભટતાકૃત—રાગ ગરબી—

મારું વંદાવન છે રૂકુંરે, વધકુંડે નહિ આવું;
નહિ આવું નંદજના લાકરે, વધકુંડે નહિ આવું—ટેક.
બેસી રહેવું ને ટમટમરે બેસું, નહીં આવું નહિ પીતુરે;
વૈમાન મોકલો તો મોકલો વહેલું, હું આવાંચ સૌના પેડતુરે—વૈકુંડે.
ખલના લોક તો છે અની કુડા, વાસી વગ્ગના રૂડારે—વૈકુંડે.
જય વિજય બે પોળીઆ હના, તેને તતક્ષણ મેહેલ્યા કાહાડીરે;
નરસંયાનો રચામી અંતરયામી, તમે સાંલજોને સારંગપાણીરે,—વૈ

મુળદાસકૃત—રાગ ગરબી—

કયમ કરી ભરીએ ત્યાંજ વીરરે, જીમનાને આરે;
કાંઈડે કિલા ગીરધરલાલરે, ગોપીના વહાલા—ટેક.
સોના રૂપાનો મારો ઘાટ બહુલો વાહલા,
કિલ્લાણીએ રતન જણાવરે, ગોપીના વહાલા.
એકવાર જીમના પાણીરે ચયાંતાં વહાલા.
સાથે સહીયરોની હારરે. ગોપીના વહાલા.

સાસુ ધુતારી મોરી નણદી ઠગારી વહાલા.
 નાનો દીયરીયો દેસે ગાળરે, ગોપીના વહાલા.
 એક એક મોતી મારું લાખ સવાયું વહાલા,
 પરોબું છે તે સોના કરે તારરે ગોપીના વહાલા,
 વળગા જીમી તમે ન કરોતે સ્વામી,
 મારો તૂટશે નવસર હારરે, ગોપીના વહાલા.
 તાણો માં તાણો મારો હાર તુટે વાહલા,
 મોતીડાં વેરાયાં માણેક ચોકરે ગોપીના વાહલા.
 માથે મટુકી હું તો વન વન ફરતી વહાલા,
 દેખે મારા મહીઅરીઆનાં લોકરે ગોપીનાં વહાલા.
 મુળદાસ કહે પ્રભુ મોહન મળીયા વહાલા,
 પુર્યાં મારા મનડાના કોડરે, ગોપીના વાહલા.

રૂઝનાથકૃત—રાગ ગરબી—

નવા નંદ ગામના ગોવાળીયા; માંહે નંદકુંવર સરદાર;
 સહુ આબ્યા સાંકડી પોળમરિ ત્યાં રોડી રાધા નાર-નવા.
 કંહાને ગોવાળાને એમ કહ્યું, એને સહુ મળી લો સંકેત;
 મંહેથી જવાના પામે જીવતી, એતો ફરી ફરી દગો દેત-નવા.
 સારી હાર તોડી નાંખુ નારના ફોડુ મહીડા કેર માટ;
 મારે ધણા દહાડની દાઝ છે, આપણી ઓળજે છે એ વાટ-નવા.
 દાણુ ચોરી કરીને ધર ભર્યું છે, આજ લલી આવી છે હાથ
 રૂઝનાથના સ્વામીને કેહેવાને, સહુ બરી લખ્યું સંભાષ-નવા.

રૂઝનાથકૃત—રાગ ગરબી—

મારો મારગ મેહેલોને માવજી, તમે જવાદો જહુનાથ;

માટ મહિડાનું બારે થયું, મારો જય સધયરનો સાથ-મારો.
 કેમ રોકી રહ્યા છે કહાનજી, કાંઈ શું કરવું છે કામ;
 મારો પાલવ મેહેલો પાતળ, અળખા રહે સુંદર શ્યામ-મારો.
 દાણુ દધિનું જાણ્યું નથી, નવું નહિ ચાપ આજ;
 પરનારિને નવ રોકીએ, કપર છે કંસનું રાજ-મારો.
 ગેડી જોવાળે ઉઘી કરી ત્યારે જોડ્યા જોપીકાએ હાથ;
 રૂઝનાથના સ્વામી શ્રામળા, મારૂ જાણે જમનાથ-મારો.

રૂઝનાથકૃત—રાગ ગરબી—

તુને જાણ નહિં દેઉં જીવતી, દાન લીધા વિના ખાજ;
 શાને વાત કરે વઢવા તણી, મને વહેવારમાં શી લાજ-તુને
 જોપી ત્યાં હરખી વા વાહ પીઉ, લાવો લાવો કરે તે કોક;
 રાજ કંસરાયનું ફેટણું, મારો અમલ છે ચઉદ લોક-તુને.
 તુ અજણી થઈ જોપીકા, મારૂ નવ દીધું તેં દાણુ;
 ચાર જીગમાં નંદરાયનું, દાણુ ગોરસનું પરમાણુ-તુને.
 મેં ઘણી ઘણી દીદી જોવાલણી, હમ તુજ સરખી નહી કાય
 રૂઝનાથના પ્રભુને છેતરી, કેવી જાય છે આજ જોય-તુને.

રૂઝનાથકૃત —રાગ ગરબી—

અલ્યા વેમજો રહે વરણાગીયા, મેં જોયું તારું જોર,
 કંસ સારું નાશી આવીયો, થઈ રહ્યો નંદકીશોર-અલ્યા.
 આશા અભિમાને જોલવું, કંહાન કીજે નહિ મોટાઈ;
 પ્રલ અજાણ્યા આમળ હાંકીએ, વાહલા હું નહીં જાઉં વહાઈ-અલ્યા.
 વાત જવાદે ને દાણુની, પીઓ તો ગોરસ પાઉં;
 તમે નવરા છે નંદલાલજી, હું મારમ ખોટી થાઉં-અલ્યા.

મહિ મીઠાં બોલે જો મળે, વાહલા ત્રહવાની શી વાત;
રૂઢનાથના સ્વામી શામળા, મળીશુ માઝમ રાત-અલ્યા.
દયારામકૃત --રાગ ગરબી--

કાનુડો કામજુગારો.....સાહેલી આતો.
કાનુડો કામજુગારો રસ બયો ને રૂપાળો,
આશો આંબલડીનો આજોરે . સાહેલી આતો.
દમ રાતો મદ, માતો, વાંસળીમાં ગીત ગાતો,
નઈણામું કરે વાતોરે.....સાહેલી આતો.
જળ જમુના ગઠતી પાણી, પ્રેમ પીડા ભરી આણી,
ધેલી થઈ હું આવી છાનીરે...સાહેલી આતો.
તેં કહ્યું તે મેં ન માન્યું, આજ મારી જાતેજ આણ્યું,
આવડું મેં નેતું જાણ્યુંરે...સાહેલી આતો.
બેહેની તારે પાયે લાગ્યું, વહલા વીના ઘેરું લાગ્યું,
દયાતો પ્રિતમ માગેરે.....સાહેલી આતો.

નરસૈ મહેતાકૃત-પ્રલાત-રાગ ગરબી--

જગોરે જસોદાના જીવણુ, વહાણુલાં વાયા,
તમારે આશીર માગું ચીર ચંપાયાં—જગોરે.
પાંશુરે મરડો તો વાંલા ચીર લેકરે તાણી,
સરમી સમાણી સમયરો સાથે, જાવું છે પાણી—જગોરે.
પંખાડા બોલેરે વહાલા, રજની રહી થોડી,
સેજલડીયી ઉડો વહાલા, આજરાડાં મોડી—જગોરે.
સદડી પાકું તો વાહલા, લેકડીઆ જાગે,
અંગુડો મરડું તો પમના ધુધરા ગાંજે—જગોરે.

સાસુડી જાગેરે, વેરણુ નણુદી જાગે,
 ઝો પેલી પાડોસણુને ઘેર વડોણું વાગે—જાગેરે.
 જેને જેવો ભાવ હોય તેને, તેવું થાયરે,
 નરસંખ્યાના સ્વામી વીના રંખે વહાણુલુ વાએ—જાગેરે.

દયારામકૃત સ્તુતી —રાગ ભજન ગરબી—

શ્રી વદલલ વિડલ શ્રીજી સ્વામી શામળીયા વા'લા,
 સદગુ સમજે છે અંતરજામીનંદલાલરે.
 કય તો લાગે છે મુજને ભારિ, શામળીયા વા'લા;
 અંતકાળે શી વલે ઘશે મારી.....નંદલાલરે
 શેવા રમરણુ ના ભાવે કીધું શામળીયા વા'લા;
 રંકસાધુને દુખ દીધું.....નંદલાલરે.
 વેદધર્મને વીસર્યા, શામળીયા વા'લા.....
 અવગુણુ ભર્યા છે મુજમાં સારા.....નંદલાલરે.
 સદુ જાણે છે ભક્ત સાચો શામળીયા વા'લા;
 પાપ'ડી પાપી નથી કાચો.....નંદલાલરે.
 બાંહય ગ્રહાની લાજ ધરજો શામળીયા વા'લા;
 પીડા ન પામુ એવું કરજો.....નંદલાલરે.
 સન્મુખ લોચનમાં આવી રહેજો. શામળીયા વા'લા.
 દોષ ન જોશો દરશન દેજો.....નંદલાલરે.
 શ્રી મુખ બોલ્યા તે સાચુ કરજો, શામળીયા વા'લા;
 દુઃખ દયાનાં સરવે હરજો.....નંદલાલરે.

દયારામકૃત —સ્તુતી રાગ ભજન ગરબી—

સર્વ તજીને ભજ્યે શી જીવિંદને,

જે નારાયણ નોધારના આધારજો;
 ભાગે સંકટ કુડારે સંસારનાં,
 જેના નામે ઉતરીયે ભવપારજો—સર્વ.
 અપર માને વચને ધ્રુવજી વન ગયા;
 નારદજીએ દીધો છે ઉપદેશ જો;
 જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ્ય તે મનમાં આણીયાં.
 પ્રભુ ભજ્યા કાંઈ ત્યાં જઈ બાળે વેશજો—સર્વ.
 દૈત્ય પુત્ર પ્રહ્લાદજી આજે થયા,
 લાગ્યો છે કાંઈ પિતા પુત્રનો વાદજો;
 સ્તંભ થકી પ્રમટ્યારે નરસિંહ રૂપ ધરી.
 શ્રી મહાપ્રભુજીએ કીધો તેને સાહાયજો—સર્વ.
 લાખાગ્રહમાં પાંડવને આવી મળ્યા,
 ભક્તજનોને દીધી છે, ધણી ધીરજો;
 રમરણ પહેલાં આવ્યા છોરે તમે સદા.
 ભક્તજન ઉગાર્યા પાંચે વીરજો—સર્વ.
 સુદામાનું દરિદરપણું તો જાણીયું,
 મુશ્કેલ તાંદુલ આરોગ્યા મહારાજજો;
 દાસ દયાના પ્રભુજીએ કરજી કરી;
 ભક્ત જનનાં કીધાં કોટીક કાજજો—સર્વ.

અધ્વર્યુકૃત પંદર તીથી-લો. મા. તીલકનો—ગરબો—

પડવે, શું શુરવિર સિંહ સિંધાવ્યારે,
 ઓ કેશરી હિંદ કુમાર શું તલસાવ્યારે.
 ખીજે, બળાપો થાય થયા શું વિયોગારે,

અદ્રશ્ય થયા શું આપ ભારતના બોગીરે.
 ત્રીજે, તિલક વીર હિંદનો હીરોરે,
 ગુમાવ્યો નર ને નાર મળે ક્યાં વીરોરે.
 ચોથે, તે ચતુરાઈ તરીતી આઝીરે.
 જગાવીઓ ભારત દેશ રહ્યો આખો માજીરે,
 પાંચમે, પ્રાકૃત તમારું સાલેરે,
 દિણુભાગી કીધો દેશ કોને હવાલેરે.
 છઠ્ઠે, છેતરી છેલ અમને દીધોરે.
 સ્વરાજ્યની આપી આશ પ્યાલો પીધોરે,
 સાતમનું, તે સત્ય સ્વચ્છ કીધુરે.
 દીગ વિજય કરવા કાળ બીડું લીધુરે,
 આઠમે, તો આશ મોટી રાખીરે.
 યાહોમ કરી સરવસ્વ પ્રેમ રસ ચાખીરે,
 નોમે, રત્ન નર નમેરા કીધોરે.
 દુઃખ વેઠ્યા દેશને કાળ ક્યાં સીધોરે.
 દશમે, દાવાગિન ઉર સળગ્યોરે,
 વાદળ રૂપી એ યમ વેરી વળગ્યોરે.
 એકાદશી, જે જૂત છે ફગ હારીરે.
 જૂત કરવા કિયે દેશ મયા ગુણુશાળીરે.
 બારસે, બેડી ધરી દેશ માટેરે,
 ખટ વર્ષ રહ્યા શું કેલ સત્તમે સાટેરે.
 તેરસે, ત્રણ વાર જેલ મહેલ શોભાવીરે,
 સમ્પવક્ષા તનના ટેક ગયા સૌ હારીરે.

ચૌદશે, ચિતવન તમારું કહીયેરે,
 દીન રજનીને ક્ષણક્ષણ, ધ્યાન તો ધરીયેરે.
 પુનમે, તુજ પ્રેમ રદ્યમાં રાચેરે,
 વાર સમસ્ત પાકો દેશ મણી, એ યાચેરે.

પ્રીતમકૃત—રણછોડજીની ગરબી—

ધન્ય હાકોર રૂઢ મામ. વસે મારો વહાલોરે;
 શામળીઓજ ચતુર સુગંધ, તેને જોવા ચાલેરે.
 બહુ બોડાણની પ્રીત, પ્રભુજી પધારયારે;
 અહીંયાં આવી ઉત્તમ કીધા કે, અધમ બોધારયારે.
 ધણા પાપી તે પાવન થાય, દરશન કરનારે;
 દુઃખ જન્મ મરણનાં જન્ય, સામા હજી જારતારે.
 એવો આનંદ રૂપી અખંડ, અંતરજનમીરે;
 વહાલો પ્રેમ તણે વશ થાય, પ્રીતમનો સ્વામીરે;
 એતો સકત તણે વશ થાય, પ્રીતમનો સ્વામીરે,

શ્રી રણછોડજીની પંદર તીથીઓ—રાગ ગરબી—

સખી પડવે, પુરણ ખલ, જે કાઠ જાણેરે,
 રૂડો રણછોડજીનો ધર્મ વેદ વખાણેરે;
 સખી ખીજે, બોડાણોજી બોલ બોલ્યા એવારે,
 રાખશો તો રહેશે તોલ, ઉપજે એવારે.
 સખી ત્રીજે, તે તુલસીનાં વન પ્રભુજીને પ્યારારે,
 હાથમાં વાવે હરિના જન, શોભે સાસરે.
 સખી ચોથે, ચાલ્યા જન્ય, વસતી વાટેરે;
 રૂઢીયામાં રણછોડરાય, મળજો મળેરે.

સખી પાંચમે, પળીયા પંથ, તડકા તનમીરે;
 સેવા કરે હરિના જન, મોહ્યા મનમારે.
 સખી છઠ્ઠે, છાપાં અંગ, ધણિના ધરીપારે;
 રાખે રૂઢિયા સાથે રંગ, હવે મન હરીપારે.
 સખી સાતમે, સુંદર સ્યામ, મોહન મણિમારે,
 હુતો આવીશ નમારે માસ, ફેરા ફળીયારે.
 સખી આઠમે, જોડી વહેલ, બળવંત ખેડારે.
 યુરવ દેશમાં કરી મહેર પંથમાં પેડારે,
 સખી નેમે, નમવા જાય, આણી રાખેરે;
 સેવક સુતા સાંગીમાંય, હરી રથ હાંકેરે.
 સખી દશમે, આવ્યા ડોકાર, હરજી રસીયારે,
 તે ઠેકાણે ઠાકાર, બહાલો મારો વસીયારે,
 સખી એકાદશી, ના દન, ગુગળી ઘેરયારે;
 મધરાતે આવ્યા મહારાજ, હેરાજી હેરયારે.
 સખી બારસે, બાંધ્યા છે બંધ સેવકથી જાનારે,
 સોનું તો સવા વાલ પુંજમાં પામ્યારે,
 સખી તેરસે, ગુગળી ઘેર, પાછા ફરિઆરે,
 મધરાતે આવ્યા મહારાજ, કારજ સરીયારે.
 સખી ચતુર્દશે, ચરણપૂત પ્રેમે પીધારે,
 હરી કહણ નંદલાલ સદેસા ન કીવારે.
 સખી પુનમે, પુજા થાય, શોભા સારીરે,
 દરસન કરવાને જાય, નરને નારીરે.
 સખી પંદર તથા સાતવાર, જે મધ જાણેરે,
 તેને મળશે દ્વાદશીનાથ વૈકુંઠ જાણેરે.

મીરાંબાઈ—રાગ ગરબી—

વાટ જુવે છે મીરાં રાંકડી, ઉભી ઉભી—વાટ૦
 મુનીવર સ્વામી મારે મંદીર પધારોરે;
 વા'લા સેવા કરીશ દીન રાતડી, ઉભી ઉભી—વાટ૦
 પુલના તે હાર ને પુલના તે મજરારે,
 પુલના તોરારે પુલ પાંખડી ઉભી ઉભી—વાટ૦
 સુંદર પકવાન મીઠાધોને મેવારે,
 ઘેખર જલેખી તલ સાંકળી ઉભી ઉભી—વાટ૦
 લવીંગ સોપારીને પાનના બિડલારે,
 એલચી દોડાને તજ પાંખડી, ઉભી ઉભી—વાટ૦
 સાવ સોનાના સોગઠાં ઢાળ્યારે,
 રમવા આવો તો જાપ રાતડી, ગીરધરના ગુણુ,
 જોતાં કરે છે મારી આંખડી ઉભી ઉભી—વાટ૦

—રાગ ગરબી—(શંકર વર.)

આજ મારે ઘેર સોહેજોરે, શંકર આવ્યા બાર,
 જિમયાએ તપ માંડીયા, વરં શિવશંકર ભરથાર,
 શંકર વર સજ કરો.—(ટેક)

જિમયા ઉભાં તપ કરેરે, જોવા આવ્યા ઈશ્વ,
 મહા વનમાં તપ માંડીયા, તેને વહી ગયા જુગરે પચીસ,—શં૦
 મેં તમને વર આપીયોરે, જિમયા જાઓને ઘેર,
 મેનાને મંદીર વસો, મારે કરવી છે કંઈએક પેર—શં૦
 જિમયા ઉઠીને આવીયારે, માને લાગ્યા પાપ,
 મેના મા મેં વર વરયો જેને ચાહ જીવન મુખમાંલિ—શં૦

મેના મુખથી બોલીયારે, સાલળ મવરી વાત,
 ભીખારીને શું વરાં, એની કેમ નથી જાણતું જાત—શં.
 ધરડો જોઈ લાળ નહીરે, બોલાં મુખથી વાણ,
 ખીજો વર હું નહીં વરૂં, શિવશંકર પાખે જાણુ—શં.
 વૃદ્ધ વૃષભે ચડી આવીયોરે. જોગી સરખું રૂપ,
 એ દરને તું શું વરાં, ખીજા છેરે ભુતળમાં ભુપ—શં.
 વાધાખર શિવ હોડણેરે, મસ્તકે ખલ કપાળ,
 નામ હાર હારાવળી શિવ, કંઠે સોઠ્યે રૂંઠમાળ—શં.
 જટાબુદ્ધ ભરમે ભરયોરે, અંગે વીટ્યા નામ,
 મેના મનમાં લાજ્યાં, એને નથીરે દીધાનો લામ—શં.
 મેના મુરછાંગત હવરિ, પડીયાં ધરણી હેઠ.
 ઉમયાએ મન વિમાસીયું, મારે કરવી તે કંઈ એક પેર—શં.
 ઉમયા કહે સુણો નાથજીરે, મેના મધ છે મૂઠ,
 તુજને કો જાણે નહીં, તાર આદ્ય જ્ઞાનર તે ગૂઠ—શં.
 ઉમયા કહે સુણો નાથજીરે. કૃષ્ણ-રૂપ પ્રકાશ;
 પુરમાં જોયા સહુ મળ્યાં. તારી ચાપરે જગતમાં હાંસ—શં.
 વચને રૂપ પ્રકાસીયુંરે, મુરજ કોટી પ્રકાશ;
 સોળ કળા શશી જગમગે. મંત્ર મસ્તકે લીધો વાસ—શં.
 શંકર નામે સાંભળ્યો રે, વસે તે વાસ કૈલાસ;
 કાને કુંડળ ઝહહળે, ઊર કૌસ્તુભ મણિનો હાર—શં.
 મેં તુને જાણ્યો સદારે, ઓળખીયો એણીવાર;
 વચને વિશ્વંભર થયા, જોઈ હસવાને લાગી નાર—શં.
 શંકર સજ ચર્મ આવીયારે, હિલા તોરજીવાર;
 મેનાં મનમાં હરખીયાં, હવે છેરે દીધાનો લામ—શં.

ખાંખી લીધા પદમનીરે, પીડી નાખી ચાર;
 નાક સાહી વર નરખીયારે, જીરે ખેસણુ સુનાનાં પાટ—શં.
 કન્યાએ કાંકણુ પેહેરીયારે; પડી પાનેતરે માંદ;
 અંતર પટ આડે ધન્યા જીરે, હોઠારે નખોળે ખાંટ,—શં.
 હિમયા શકર પરણીયારે, પોતાં મનમાં ક્રોડ;
 કૃષ્ણઆઘ ચરણે નમે, મળી સરખેને સરખી જોડ—શં.
નરસે મહેતા કૃત—દાણુલીલાની ગરબી—

હારિ દાણુ માગેરે દાણુ માગે, હારિ તારી મીઠડીના ખોલ ખાણુ વાગેરે.
 હારિ કાન કીયા મુલકનો મુખો, હારિ કાન મારગ વચ્ચે કોભોરે.
 હારિ કાન કિયા મુલકનો રશીયો હારે મારા મારગ વચ્ચે વશિયોરે.
 હારિ કાન કિયા મુલકનો દાણુડી, હારે મારી નવરગ ચુંદડી તણીરે.
 હારે કાન કિયા મુલકનો મેહેતો, હારે કાન મારા મારગ વચમાં રહેતોરે.
 હારે કાન જળ જીમનાંને આરે, હારે એમાં કાણુ જીતે ને કાણુ હારેરે.
 હારે કાન એમાં નથી સાકર નથી મેવા, હારે ખાડી જાણમાં શું આવ્યો લેવારે.
 હારે મહેતા નરસઇના રવામીને વારી, હારે ગૌ, મોવાળીયામાં ચારીરે.

પ્રીતમ કૃત—રાગ ગરબી—

ગરજીરે તમને દીડા તે ગીરધરી, મનલખીયા છે મોહન મોરારી—ગરજ
 મનેરે માયા લાગી છે તમારી, મારે મન જાણી છે મોરારી,
 વાલારે મને શા માટે વિશારી... ... ગરજ
 પહેલીરે મને ખજર આવી પડી, એની સાથે પ્રીત નહીરે કરતી,
 વાલા તો મને મેલી ગયા રહી... ... ગરજ
 મેતોરે જાણું છજણું તે કુધ હશે, તેનેરે જાને વાહ્યા મને જાશે,
 રહીતી હું તો તારે વિશ્વાસે ગરજ

જસોદાના કાન તમેરે કાળા, ક્યારે જાહુ આંખયો તણા ચાળા,
 તે પર હું તો મેંહી છું નંદલાલા ૫૨૭.
 હવેરે હરજી ઘણું થયું ગીરધારી, ક્ષમા કરો સુક થઈ છે મારી,
 ચંદને રહી છું દસી હું તમારી... ૫૨૭.
 પ્રીતમના સ્વામી મને મળીયા, દુઃખરે મારા જનમ તણા ટળીયા,
 ગોપીરે સહુ આનંદથી મળીયા... ૫૨૭.
 —મરજી—

માથે મટુકીને મહીડાંતી ગોળા, મહીરે વેચે ચંદ્રાવળીરે;
 વેચંતી સાચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે-માથે.
 મેલો મેલો કાનજી જવા દો જાદવજી, અમથેર સસરો રીસાળવારે;
 તમારા સસરાને બીજ વહુ આર આણીઆણુ તમથી ઘુંઘટ તણે અદકારે-
 વેચંતી સાચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે,
 મેલો મેલો કાનજી જવા દો જાદવજી, અમથેર સાસુ રીસાળવારે,
 તમારી સાસુને બીજ વહુ આર, આણી આણુ તમથી પાયે પડે અદકારે-
 વેચંતી સાચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવા દો જાદવજી, અમથેર જેઠ રીસાળવારે.
 વેચંતી સાચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવા દો જાદવજી, અમથેર દીયર રીસાળવારે,
 તમારા દીયરનેરે બીજ બોળામ આણી આણુ તમથી હોરી ખેલે અરકરીરે-
 વેચંતી સાચંતી નગરમાં પેઠી, કાનુડો છેડલો સાહી રહયોરે;
 મેલો મેલો કાનજી જવા દો જાદવજી, અમથેર તણદી રીસાળવારે,
 તમારી તણદીને બીજ બોળામ આણી આણુ, તમથી માયા ગુંથે અદકરીરે-
 કડવે વચને ચોપીઓ અમ બોલે, મેલો મેલો મારો પાલવ નીલજરે
 હજુ ન દેખે તમે નહીં લાંબો, છાતી તડુકે મહારીરે-માથે.

તોયે ન સમજે છાગાળો છખીલા, પાલવ આલી ઉભો રહ્યોરે;
ચીર ફાડી ચંદ્રાવળી નાડી, કાનુડો હાથ ધરી રહ્યોરે-માથે.

— રાગ ગરબી—

પાતળીયા પાલવ મેલોરે પાયે પડું છું, છખીલા છેડો મેલોરે, પાયે પડું છું,
વા'લાજી મારા વંદાવનની વારે જતાં, શીદ મને નડોછોરે, પાયે પડું છું.
વા'લાજી મારા જલકાશે મારું બેડું, કાંઈ જોઈને કહેશે ભુકુંરે પાયે પડું છું.
વા'લાજી મારા કામ બહુ છેવેર મારે, શું રોકો જીમના આરેરે, પાયે પડું છું.
વા'લાજી મારા લોક જાણે એવું કાઈ, અમે સાસુની વહુવાઈરે પાયે પડું છું.
વા'લાજી મારા કંથને કપરો જાણો, કાંઈ સગ દે પરમાણોરે, પાયે પડું છું.
વા'લાજી મારા સ્વામી સ્વીદાસના સોહાગી, મને માયા તારી લાગીરે, પાયે પડું છું.

મહાકાળીના ગરબો

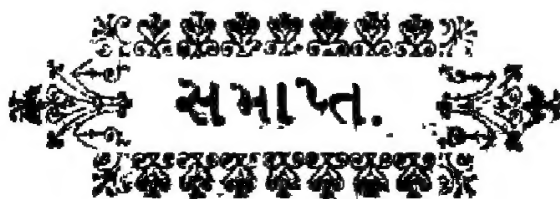
પાવાતે મદથી ઉતર્યા મહાકાળીરે,
મા પરવરીયાં ગુજરાત પાવાવાળીરે,
મા સોળ કરો શણગાર મહાકાળીરે, માની ઓઢણી આઠઝમાળ પા.
માને કાંબીને કડકાં શોભતાં મહાકાળીરે, માને ઝંઝરનો ઝમકાર પા.
માને કાંબીને કડકાં શોભતાં મહાકાળીરે, માને દસે આંગલીએ વેઠ પા.
માને ઝાલને જીમણું શોભતું મહાકાળીરે, માને કંઈ એકાવન હાર પા.
માને નાકે નકવેસર શોભતું મહાકાળીરે, માને દીલડી તપે લલાટ પા.
માને સેથો લયો સીંદુરનો મહાકાળીરે, માનો ચોટલો વશીયલ નામ પા.
મા ચોસક બેતી વેગવશ મહાકાળીરે, મા સાથે કેવળ વીર પા.
મા પુલના દડા હાથમાં મહાકાળીરે, મા પરવરીયા ગુજરાત પા.
મા પાટણ પરમણું તાહરું મહાકાળીરે, મા ગુજર ખંડમા મામ પા.
મા શનખલપુર સોહામણું મહાકાળીરે, માનો તેને ટોડ પુર વાસ પા.

મા સરવે મળીને કરી સ્થાપના મહાકાળીરે, માજી માનસરોવર માંધ પાં
 મા કુકડીયારે સજ કયાં મહાકાળીરે, મા ચયા તે ઘડી અસ્વાર પાં
 મા કેસરી વાધા પેહેરીયાં મહાકાળીરે, મા લીધુ બ્રમર ભાલું હાથ પાં
 મા રમતાં રમતાં નીસર્યાં મહાકાળીરે, આવ્યા માન સરોવર પાસ પાં
 મા સાથે લશ્કરે કુતકી મહાકાળીરે, આવ્યા માન સરોવર માંધ પાં
 માન સરોવર તલાવડી મહાકાળીરે, તેમાં ભરીયાં નીરમળ નીર પાં
 મા હિતરીને કીધા પોતીયા મહાકાળીરે, માએ નાહીને પીધું નીર પાં
 મા ઘોડીને ઘોડો ચયો મહાકાળીરે, મા અઝીમાંથી પુરૂષ પાં
 માનો પટંતરો ત્યાંથી ચયો મહાકાળીરે, માનો પૃથ્વીમાં મહીમાય પાં
 મા હિંદુ કેરા દેવના મહાકાળીરે, બ્રહ્મધારી બહુચર માંધ પાં
 મા લીલા તે નેજા ફરેફરે મહાકાળીરે, આવી મૃગલા કેરી ફેજ પાં
 મા બહુચરમાંએમ બોલીયા મહાકાળીરે, અલ્યા માં લખશ મારું નામ પાં
 મા મુગલે વાત મનમાં ધરી મહાકાળીરે, ચડો ચમલા કેશ ફેજ પાં
 મા બહુચર માના મૃગલા મહાકાળીરે, તે તળીયાં નાવા માંધ પાં
 કુકડીયા ભોજન કીધા મહાકાળીરે, પછી ચહડી તે માને રીસ પાં
 મા મુઆ તે મૃગલા બોલીયા મહાકાળીરે, મા અસુર તણા ધડ માય પાં
 મા બહુચરમાં તમે કાપીયા મહાકાળીરે, પછે આછ ચયા અસ્વાર પાં
 મા ત્રિશુળ લીધુ હાથમાં મહાકાળીરે; મા કીધો અસુર તણો નાસ પાં
 મા કુદો ઘોડે મારીયો મહાકાળીરે; મા હાથી પાડ્યો એક પાં
 મા મોટો મુગલ એક મારીયો મહાકાળીરે; બીજા મુગલનો નહિ પાર પાં
 મા બળ કરી મુગલ મારીયા મહાકાળીરે; માર્યો પાગ્યાનો ભાણેજ પાં
 મા સામે થયુ સજી એકડું મહાકાળીરે, મા ચાલ્યા તે મુગલ પાસ પાં
 તેં મારું તે વાયુ નવ કડુ મહાકાળીરે, તે હાથે વસાવ્યું વેર પાં

ત્યાં હાથ જોડીને આવીઆ મહાકાળીરે, મને લગી-લગી લાગે-પાછ પા०
મા સોનાના ધડાતું કુકડા મહાકાળીરે, આ લાતું મંડપમાય પા०
મા તારું દેવળ ફરી ચણાવશું મહાકાળીરે મા ઉપર ઘોળી ધન્ય પા०
મા તારો ચાચર સાધશું મહાકાળીરે, મા ઠહે વલ્લભ કોડે આંધશું પા०

કંઠોત્રી:—

કંકુ છાંટી કંકાતરી મોકલે, કોરે કા'વે સુહ્રદા બેન-વીરા વહેલા આવજો.
દેવ દુઃખગાને લાવજો, એ છે પાર્વતીના પુત્ર-વીરા વહેલા આવજો.
શ્રીકૃષ્ણ બળદેવ બે આધરા, પરીત્ર પીતા વાસુદેવ-વીરા વહેલા આવજો.
પ્રાંચ પ્રાંડવ દાસ તે તમતણા, હાનીશ જપે તમારું નામ—વીરા०
જન્મતજનેતા દેવકી ને રોહીણી, અજણાદેવી તમારાં માત—વીરા०
ભત્રીજા ભદ્રા મન લાવના, તમ આવે થારે સુખ ચેન—વીરા०
રાણી રૂક્મણીરે સતી સન્મામાનેયે જાણુવંતી-વીરા વહેલા આવજો.
બીડલંબન તમારી લાભીઓ, સાળ સહસ્ત્ર એકસોને આઠ—વીરા०
કંઠ જેઠ દીયરીઆને કોડુ ધણી, તમે ભવતારણ ભગવાન—વીરા०
સાથે જાદવ સધગાને લાવજો, બીજી ઉત્તમ વરણ અનેક—વીરા०
વેદ વાંચતા વીરને લાવજો, બીજો સર્વ કુટુંબ પરીવાર—વીરા०
થોડું લખ્યું ધણું કરી વાચજો, પ્રભુ નોધારાના આધાર—વીરા०
પ્રતીદ્રષ્ટેયે વે'લા પધારજો, શેષનામ ન પામે પાર-વીરા વહેલા આવજો.

* ઘર ઘરનો શણગાર. *

✽ અસલ મોટી ✽

ચતુર સુંદર સ્ત્રી વિલાસ

✽ અથવા ✽

મનહર સરળ ગરબાવળી

મૂલ્ય માત્ર દશ આના.

આ ગરબાવળી આધુનિક સમયને અનુસરી પ્રગટ કરવામાં આવી છે જેની અંદર ગૃહસ્થ સ્ત્રીઓ અને બાળાઓને આપવામાં આવતું સંગીતનું જ્ઞાન જેને માટે જોઈતા સ્ત્રીપંચોગી ગાયનેા, ગઝલો, ગરબાઓ, વિગેરેના મોટા સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે જેમાં મિતાજની કાંચળી, વૈદરની વનવાસ, સત્સામાનું રૂપાનું, સધાજીના વિવાહ, વક્તનાં ગીત, અધરાળી, મોઆલા, જનોઈ, વિગેરે વખતને અનુસરી એટલી નો ઉપયોગી બનાવી છે કે તેના પ્રમાણમાં કીમત કાંઈજ નથી એકઠું કાગળ ઉત્તમ આટીપપરના ટાઈટલ સાથે આજેજ મંગાવો.

મળવાનું ઠેકાણું :

" ગુજરાતી " સાહિત્ય મંદિર,

સલાયતપુરા—સુરત.

મોહિની ઉર્ મરીયમ

અથવા

 હાકુની હોકરી

મરિયમ એકવાર ફરીથી ચોતરફ નજર ફેંકી વિચારમાં
 પડી રામસિંહ અને રૂયાળસિંહ અને બે બાળકોએ ઉભા હતા.
 મરિયમ તેની વચમાં એક પાણીના વહેણ નીચે શીશા પર
 બેસી હતી અને ખીમે ખીમે તેની હાથમાં આવી લાગ્યા.

